NEW VISION

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ, АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ И ИНЖИНЕРИНГ

ТД НЈУ ВИЖЕН доо Охрид ЕМБС 5818079 , ул. Цар Самуил 84, Охрид, contact@new-vision.mk

RAMIS MERKO

Digitally signed by RAMIS MERKO
DN: cn=RAMIS MERKO gn=RAMIS c=MK o=OPShTINA STRUGA ou=OPSHTINA STRUGA
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2025-02-21 14:01+01:00

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА
ЗА ИЗРАБОТКА НА

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ, НА КП 723, КО КАЛИШТА, ОПШТИНА СТРУГА

Техн. бр.01/ 2025
февруари 2025 г.

НАСЛОВ : **ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ, НА КП 723, КО КАЛИШТА, ОПШТИНА СТРУГА**

ДОКУМЕНТАЦИЈА : **ПРОЕКТНА ПРОГРАМА**

ЛОКАЦИЈА : **КО КАЛИШТА, ОПШТИНА СТРУГА**

НАРАЧАТЕЛ и
ИНВЕСТИТОР : **Бардул Речи, с. Велешта, Општина Струга**

ДОНЕСУВАЧ : **ОПШТИНА СТРУГА**

ИЗРАБОТУВАЧ : **НЈУ ВИЖЕН доо Охрид**
Лиценца бр. 0084

ПЛАНЕР : **Георги Хаџиев**, дипл.
инж.арх. овластување 0.0340

Климчо Јузмески, дипл. инж. арх. овластување бр: 0.0464

Џан Сулејман, м- р. инж. арх. овластување бр: 0.0715

МЕСТО / ДАТУМ : **Охрид**
февруари 2025 г.

УПРАВИТЕЛ : **Георги Хаџиев, арх.**

Georgi Hadjiev
Digitally signed by Georgi Hadjiev
Date: 2025.02.07 12:28:51 +01'00'

СОДРЖИНА НА ПРОЕКТНАТА ПРОГРАМА

ОПШТ ДЕЛ

- ДРД - Документ за регистрација на фирмата
- Лиценца за изработка на урбанистички планови
- Решение за назначување на планери
- Овластувања на планерите – изработувачи на урбанистичката документација

ДОКУМЕНТИ

- Овластување од Нарачателот на УПВОУП
- Имотен лист
- Програма за дополнување на Програмата за финансирање на изработка урбанистички планови за 2022 година усвоена од Советот на Општина Струга бр. 08-4934 од 15.12.2022

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

1. **Текстуален дел**

2. **Графички прилози**

- Графички прилог – Проектен опфат на топографска карта (пошироко опкружување) 1: 20000
- Графички прилог - Проектен опфат на ажурирана катастарска подлога 1: 1000

3. **Прилози на Проектната програма**

- Геодетски елаборат за ажурирана геодетска подлога изработен од фирмата “Геонази“ дооел Струга
- Услови за планирање на просторот со намена семејни – викенд куќи на КП 723 КО Калишта, Општина Струга со Тех. Бр. Y23923 од јуни 2023 г.
- Решение за Услови за планирање на просторот со арх, бр. УП1-15 1354/2023 од

ОПШТ ДЕЛ

Број: 0809-50/150320240005510

Датум и време: 20.8.2024 г. 13:45

П О Т В Р Д А

за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	5818079
Назив:	Трговско друштво за производство, трговија и услуги НЈУ ВИЖЕН ДОО увоз-извоз Охрид
Седиште:	ЦАР САМОИЛ бр.84 ОХРИД, ОХРИД

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	71.12 - Инженерство и со него поврзано техничко советување
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Изготвил:

Овластено лице:

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА РЕГИОНАЛНА РЕГИСТРАЦИОНА КАНЦЕЛАРИЈА-ОХРИД бр.3 СКОПЈЕ

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ
СКОПЈЕ

Врз основа на член 68 став (2) од Законот за урбанистичко планирање, Министерството за транспорт издава

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

Трговско друштво за производство, трговија и услуги
НЈУ ВИЖЕН ДОО увоз-извоз Охрид
ЦАР САМОИЛ бр.84 ОХРИД, ОХРИД
ЕМБС: 5818079

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

СО ДОБИВАЊЕ НА ОВАА ЛИЦЕНЦА ПРАВНОТО ЛИЦЕ СЕ СТЕКНУВА СО ПРАВО ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ И УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТИ

Лиценцата се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека правното лице ги исполнува условите за издавање на лиценцата пропишани со овој закон.

Број: 0084
15.11.2024 година
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР ЗА ТРАНСПОРТ

Александар Николоски

Согласно член 44 од Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РСМ бр. 32/20, бр. 111/23, бр 73/24, 171/24 и бр. 224/24) , а во врска со изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за изградба на објект со намена времено сместување, на КП 723, КО Калишта, Општина Струга, ТД “Њу Вижен“ доо, Охрид го издава следното:

РЕШЕНИЕ
ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕРИ

За изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за изградба на објект со намена времено сместување, на КП 723, КО Калишта, Општина Струга, со тех.бр. 01/2025 како извршители се назначуваат:

Планер и Проектант: **Георги Хаџиев**, дипл. инж.арх. овластување 0.0340

Планери Соработници : **Климчо Јузмески**, дипл. инж. арх. овластување бр: 0.0464

Џан Сулејман, мр.инж. арх. овластување бр: 0.0715

Планерите се должни планот да го изработат согласно член 44, од Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РСМ бр. 32/20, бр. 111/23, бр 73/24, 171/24 и бр. 224/24), како и Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РСМ бр. 225/20, 219/21, 104/22, 99/23 и 07/2025), како и другите важечки прописи и нормативи од областа на урбанизмот.

Управител:
Георги Хаџиев, диа.

Georgi Hadjiev
Digitally signed by Georgi Hadjiev
Date: 2025.02.07 12:29:12 +01'00'

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање,
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.)
Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

ГЕОРГИ ХАЏИЕВ

дипломиран инженер архитект (NQF VII-1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Број: **0.0340**

Издадено на: 14.09.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.)
Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

КЛИМЧО ЈУЗМЕСКИ

дипломиран инженер архитект (NQF VII_1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој Закон и во Статутот на Комората

Број: 0.0464

Издадено на: 02.10.2024 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

М-р Кристинка Чулак
дипл. инж. арх.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање,
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.)
Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ

ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

ЏИАН СУЛЕЈМАН

дипломиран инженер архитект (NQF 304 ECTS)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

М-р Кристинка Радевски
дипл. инж. арх.

Број: **0.0715**

Издадено на: 12.04.2023 год.

ДОКУМЕНТИ

Предмет : Овластување Од : **БАРДУЛ РЕЧИ** роден на ден 12.01.1972 година во с.Велешта, каде и живее, со ЕМБГ 1201972434018, Општина Струга.

Како сопственик на земјиштето на КП 723 во КО Калишта, Општина Струга, ја Овласувам фирмата "Њу Вижен" доо Охрид да изработи Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за формирање на Градежна парцела на КП 723 во КО Калишта, Општина Струга за изградба на мотел, (намена времено сместување- А4.2), како и да ја води постапката од поднесување за одобрување на Проектна програма за изработка на задачата се до одобрување на Урбанистичкиот проект од страна на Општина Струга.

Давател на Овластувањето: Бардул Речи

Јас, НОТАР / Unë, NOTER Неѓми Алиу
за подрачјето на основниот суд во Струга

Потврдувам дека / vërtetoj se
Бардул Речи, с.Велешта, Струга, во мое присуство своерачно го потпиша писменото, , Идентитетот на учесникот го утврдив самиот врз основа на лична карта бр.: N0150837 од МВР Струга
Бардул Речи, с.Велешта, Струга, në prezencën time , , Identitetin e pjesëmarrësit e vërtetova vetë bazuar në letërnjoftimin nr.: N0150837 од MBP Струга

Потписот - ракознакот на писменото е втиснат. / Nënshkrimi/shenja e shkresës është shtypur.

Согласно чл. 86 став (4) од Законот за нотаријатот, учесниците се известени дека нотарот не е одговорен за содржината на писменото ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за таа правна работа. / Në pajtim me nenin 86 paragrafi (4) të Ligjit për noterinë, pjesëmarrësit janë njoftuar se noteri nuk është përgjegjës për përmbajtjen e shkresës as nuk është i detyruar të kontrollojë nëse pjesëmarrësit janë të autorizuar për atë punë juridike.

Нотарската такса за заверка по тарифен број / Taksa noteriale për verifikim sipas numrit tarifor 10 т. 2 од Законот за судски такси во износ од / nga Ligji 50 денари / denarë наплатена и поништена на примерокот кој останува за архивирање / e paguar dhe e shlyer në ekzemplarin i cili mbetet për arkivim..

Нотарската награда е пресметана во износ од / Shpërblimi noterial është përllogaritur në shumë prej 100 денари / denarë.

Број УЗП / Numër RVV 59/2025

Во / Në Струга 02.01.2025

НОТАР / NOTER
Неѓми Алиу

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА за подрачјето на основниот суд во Струга НЕЃМИ АЛИУ НОТАР

Примерокот се чува до / Dokumenti ruhet deri më 2028

ИМОТЕН ЛИСТ

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-4339/2023 од 13.04.2023 13:11:26

Податоци за сертификатот на АКН на Р. Македонија
Издаден на: ELEKTRONSKI ShALTER
Издавач: Makedonski Telekom CA
Сериски број: 5f 25 9d ae
Валиден до: 16.08.2023
Датум и час на потпишување: 13.04.2023 во 13:11:52
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

1105-4339/2023

ИМОТЕН ЛИСТ број: 10976 ИЗВОД
Катастарска општина: КАЛИШТА

ЛИСТ А: ПОДАТОЦИ ЗА НОСИТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Ред. бр.	ЕМБГ / ЕМБС	Име и презиме / Назив	Адреса / Седиште	Дел на недвижност	Правен основ на запишување	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
1	***	БАРДУЛ РЕЧИ	С.ВЕЛЕШТА ББ, СТРУГА	1/1	СОЛЕМНИЗАЦИЈА - ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА ОДУ. БР.121/18 ОД 16.04.2018 ГОД. НОТАР НЕЌМИ АЛИУ СТРУГА. СОЛЕМНИЗАЦИЈА - ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ. БР.21/20 ОД 30.01.2020 ГОД. НОТАР НЕЖМИ АЛИУ ОД СТРУГА. СОЛЕМНИЗАЦИЈА - ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ ОДУ.БР. 265/22 ОД 1.08.2022 ГОДИНА НА НОТАР НЕЌМИ АЛИУ СТРУГА.	1113-1063/2022	30.09.2022

ЛИСТ Б: ПОДАТОЦИ ЗА ЗЕМЈИШТЕТО (КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА) И ЗА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ

Број на катастарска парцела		Викано место/улица	Катастарска			Површина во м2	Сопственост / сосопственост / заедничка сопственост	Право преземено при конверзија на податоците од стариот ел.систем	Бр. на евид. лист	Бр. на пред. по кој е извршено запишување	Датум и час на запишување
основен	дел		култура		класа						
723		БУЗЕЛИЦА	ш	ш	3	5679	СОПСТВЕНОСТ			1113-1063/2022	30.09.2022

Легенда на внесени шифри и кратенки:	
Шифра	Опис
ш	Шуми

Тип	Опис
Извод	Дел од содржината на имотниот лист за избраните парцели или згради

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
1105-4339/2023 од 13.04.2023 13:11:26

1105-4339/2023

ИМОТЕН ЛИСТ број: 10976 ИЗВОД
Катастарска општина: КАЛИШТА

М.П.

Овластено лице:
Нијаз Даути
име и презиме, потпис

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
СОВЕТ НА ОПШТИНА СТРУГА
KËSHILLI I KOMUNËS SË STRUGËS

ПЛОШТАД "МАЈКА ТЕРЕЗА" Б.Б., 6330 СТРУГА / SHESHI "NËNË TEREZA" P.N.,6330 STRUGË / Тел./Tel. +389 46 781 335, 781 223, 782 015, Факс/Faks 781 434
web: struga.gov.mk,
e-mail: kryetari@struga.gov.mk, info@struga.gov.mk

Бр./Nr. 08-4934/32
15.12.2022
СТРУГА/STRUGË

Врз основа на член 40 од Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.32/20), член 36 став 1 точка 15 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија" бр.5/02) и член 88 став 2 од Статутот на општина Струга, („Службен гласник на општина Струга" бр.2/18, 10/19, 22/19, 11/20 и 12/22), Советот на Општина Струга на 17-тата седница, одржана на 15.12.2022 година, донесе

Në bazë të nenit 40 nga Ligji për planifikim hapësinor dhe urbanistik ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr.32/20), neni 36 paragrafi 1 pika 15 të Ligjit për vetëqeverisje lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.5/02) dhe nenit 88 paragrafi 2 të Statutit të komunës së Strugës ("Informatori zyrtar i komunës së Strugës" nr.2/18, 10/19, 22/19, 11/20 dhe 12/22), Këshilli i Komunës së Strugës në mbledhjen e 17-të, të mbajtur më 15.12.2022, miratoi

ПРОГРАМА
за дополнување на Програмата за изработка на урбанистички планови на Општина Струга за 2022 година

Во Програмата за изработка на урбанистички планови на Општина Струга за 2022 година, бр.08-4564/20 од 16.12.2021 година, 08-218/9 од 31.01.2022 година, 08-1380/37 од 14.04.2022 година, 08-2728/17 од 07.07.2022 година и 08-4024/44 од 28.09.2022 година, во делот

1.Приоритет при изработка на Програмата според важноста на просторот и застареноста на плановите се додава :

- Иницијатива за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за градежна парцела со намена А4.3-Семејни куќи за времен престој-викенд куќи на КП бр.1787/1 КО Мислешево-Општина Струга.

- Иницијатива за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со класа на намена А4.3-викенд куќи и други објекти за времено сместување на КП бр.723 КО Калишта, Општина Струга.

- Иницијатива за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за формирање градежна парцела на дел од КП бр.1079 и КП бр.1080 КО Драслајца, Општина Струга со намена Б2-згради за трговија, Б2.3-трговски згради и стоковни куќи.

- Иницијатива за изработка на Урбанистички проект за парцелирано градежно земјиште за разработка на градежна парцела 1.1 од ЛУПД за

PROGRAM
për plotësim të Programit për përpunimin e planeve urbanistike në komunën e Strugës për vitin 2022

Në Programin për përpunimin e planeve urbanistike të Komunës së Strugës për vitin 2022, nr. 08-4564/20 të datës 16.12.2021, 08-218/9 të datës 31.01.2022, 08-1380/37 të datës 14.04.2022, 08-2728/17 të datës 07.07.2022 dhe 08-4024/44 të datës 28.09.2022, në pjesën

1.Përparësi gjatë punimit të Programit sipas vlefshmërisë së hapësirës dhe vjetërsisë së planeve jepet:

- Iniciativë për përpunimin e Projektit urbanisik jashtë përfshirjes së planit urbanistik për parcelën ndërtimore me destinim A4.3-shtëpi banimi me banim të përkohshëm-shtëpi fundjave në PK nr.1787/1 KK Misleshovë-Komuna e Strugës.

- Iniciativë për përpunimin e Projektit urbanisik jashtë përfshirjes së planit urbanistik me klasë të destinimit A4.3-shtëpi fundjave dhe objekte të tjera për banim të përkohshëm ne PK nr.723 KK Kalisht, Komuna e Strugës.

- Iniciativë për përpunimin e planit urbanisik jashtë përfshirjes së planit urbanistik për formimin e parceles ndërtimore në pjesë të PK nr.1079 dhe PK nr.1080 KK Drasllajcë, Komuna e Strugës me qëllim B2-ndërtesa afariste, B2.3-ndërtesa afariste dhe shtëpi mallrash.

- Iniciativë për përpunimin e Projektit urbanistik për tokë të parcelizuar ndërtimore për përpunimin e parcelës ndërtimore 1.1 nga DPLU për kompleks

Хотелски комплекс ИЗГРЕВ со намена Б5-Хотели и хотелски комплекс, м.в.Еленско КО Калишта, Општина Струга.

- Иницијатива за изработка на Измена и дополнување на дел од Генерален урбанистички план на град Струга, дел од УЕ 2, Блок 8, со детална разработка на дел од Блок 8 (обединета постапка ГУП и ДУП), КО Струга, Општина Струга.

Програмата да се објави во електронска форма на веб страната на општина Струга.

Оваа Програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на општина Струга".

hotelerik IZGREV me dedikim B5-Hotele dhe komplekse hotelerike, v.q. Elensko KK Kalishtë, Komuna e Strugës.

- Iniciativë për përpunimin e Ndryshim dhe plotësimit të pjesës së Planit gjeneral urbanistik për qytetin e Strugës, pjesë nga NJU 2, Blloku 8, me përpunim detal të pjesës nga Blloku 8 (procedurë të bashkuar PGJU dhe PDU), KK Strugë, Komuna e Strugës.

Programi të publikohet në formë elektronike në veb faqen e komunës së Strugës.

Ky Program hyn në fuqi ditën e tetë nga data e publikimit në "Informtarin zyrtar të Komunës së Strugës".

СОВЕТ НА ОПШТИНА СТРУГА
Претседател,
Арбереша Влаши

KËSHILLI I KOMUNËS SË STRUGËS
Kryetar,
Arbëresha Vlashi

м.п. / v.v.

ТЕКСУАЛЕН ДЕЛ

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ, НА КП 723, КО КАЛИШТА, ОПШТИНА СТРУГА

1. ВОВЕД

Иницијатор на изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за изградба на објект со намена времено сместување, на КП 723, КО Калишта, Општина Струга**, е г- Бардул Речи од с. Велешта, Општина Струга кој е и заинтересиран Инвеститор за реализација на Проектната програма.

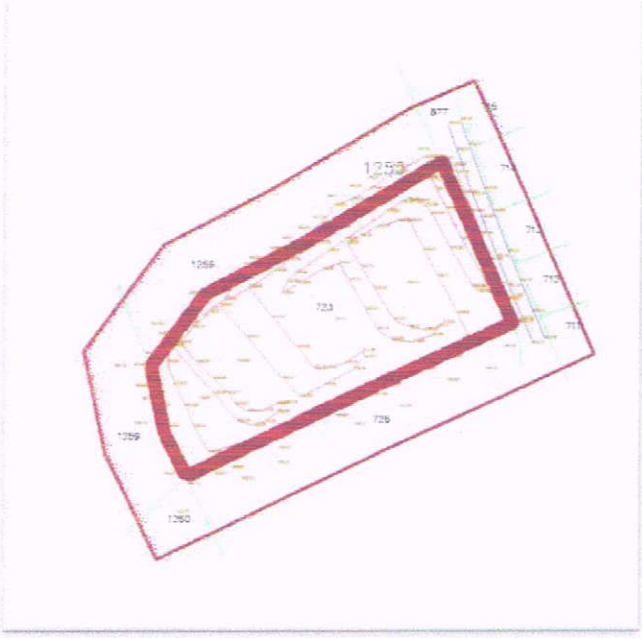
Проектниот опфат кој треба да се обработува со УПВОУП не претставува дел од плански опфат на важечки урбанистички план ниту е дел од опфат на урбанистички план кој е во постапка на донесување.

Предмет на оваа Проектна програма е изработката на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за изградба на објект со намена времено сместување, на КП 723, КО Калишта, Општина Струга** (чл.58 став 6 од Законот за урбанистичко планирање Сл. весник на РСМ бр. 32/20, бр. 111/23, бр.73/24, 171/24 и бр. 224/24), а кој ќе се одобрува врз основа на член 62 од истиот Закон.

Задачата се изработува после одобрена Иницијатива од страна на Советот на Општина Струга и е дел од Програмата за дополнување на Програмата за изработка на урбанистички планови на Општина Струга за 2022 година Бр. 08-4934/32 од 15.12.2022 г. (Т.1. алинеа 2), како и после изработен Елаборат за Услови за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија со тех. бр.Y 23923 од јуни 2023 изработени од Агенцијата за планирање на просторот, односно добиено Решение за Услови за планирање на просторот, издадено од Министерство за животна средина и просторно планирање УП1 15-1354/2023 од 20.06.2023 година

2. ОПИС НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ Проектниот опфат за кој се изработува

Урбанистичкиот проект ги има следните параметри:
Површина: 5679.10 м2
Периметар: 322.47 м1

Координати на проектниот опфат:

(A)X=470403.8930 Y=555765.1420
X=470406.4170 Y=555752.9310
X=470408.4060 Y=555743.3960
X=470415.2490 Y=555729.5640
X=470469.2110 Y=555755.8030
X=470518.6890 Y=555778.7570
X=470512.0100 Y=555793.9560
X=470504.4420 Y=555811.3740
X=470496.0600 Y=555829.7660
X=470494.2690 Y=555828.9900
X=470470.8720 Y=555815.1600
X=470452.2650 Y=555804.1610
X=470421.0450 Y=555788.0000
(A) X=470403.8930 Y=555765.1420

Истиот ја опфаќа само катастарската парцела 723 во КО Калишта, Општина Струга и е се граничи :

- Од североисточна страна со локалниот пат с. Франгово – локалитет Бузелица КО Калишта, Општина Струга
- Од југоисточна страна со к.п. 726
- Од југо западна страна со к.п. 1259
- Од северозападна страна со кп 1255 и кп 1256, сите во КО Калишта.

Во проектниот опфат не постојат изградени објекти. Расположен е на терен во пад, (запад – исток), а во него се пристапува од источната страна преку локалниот пат с. Франгово – локалитет Бузелица КО Калишта, Општина Струга

Проектниот опфат во кој треба да се оформи градежната парцела на КП 723 во КО Калишта, Општина Струга за изградба на комплекс од објекти за времено сместување прикажани во графичките прилози кои се во прилог на Проектната програма.

3. ПЛАНИРАНА НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕТО ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

Проектниот опфат се наоѓа во КО Калишта, Општина Струга и е надвор од плански опфати на населени места, а со самото тоа и нема дефинирана намена на земјиштето. Согласно потребите на инвеститорот и согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РСМ бр. 32/20, бр. 111/23, бр 73/24, 171/24 и бр. 224/24), Правилникот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 225/20, 219/21 и 104/22, бр.99/23 и бр. 07/25), како и добиените Услови за планирање, планираната намена на проектниот опфат кој треба да се разработува се предвидува да биде **времено сместување (А4).**

4. ПРОЕКНИ БАРАЊА ЗА ГРАДБИТЕ ВО РАМКИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

Во рамките на проектниот опфат, во Градежна парцела која треба да се формира на КП 723 во КО Калишта, Општина Струга инвеститорот планира да изгради комплекс од градби со намена - времено сместување. Градбите треба да бидат поставени каскадно сообразно на конфигурацијата на теренот. Програмски комплексот треба да содржи повеќе низови градби за сместување на гости, како и посебен објект – ресторан, продавница, детско игралиште, базен и сл. За изградба на комплексот за времено сместување да се планира пристап од локалниот пат.

5. УРБАНО ЗЕЛЕНИЛО

Потребно е да се почитува Законот за урбано зеленило (“Службен весник на РСМ бр. 11/18 и бр. 42/2020 г.)

6. ПРОЕКНИ БАРАЊА ЗА ИНФРАСТРУКТУРАТА

Во подрачјето на проектниот опфат има изградена сообраќајна и комунална инфраструктурна мрежа.
При изработка на Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план потребно е да се прибаваат сите потребни податоци од надлежните комунални претпријатија во согласност со Законот за урбанистичко планирање ((Сл.весник на РСМ бр. 32/20, бр. 111/23, бр 73/24, 171/24 и бр. 224/24) и подзаконските акти кои произлегуваат од него.

7. ПОСЕБНИ НАПОМЕНИ:

Во изработката на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за изградба на објект со намена времено сместување, на КП 723, КО Калишта, Општина Струга, потребно е да се почитуваат :

1. **МЕРКИТЕ ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ВО ОХРИДСКИОТ РЕГИОН ДАДЕНИ ВО Т.9.2.3 "СЕЛА И КРАБРЕЖНИ НАСЕЛБИ" ЗА ЗАШТИТНА ЗОНА III -Д ОД ПЛАНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО СВЕТСКОТО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА ОХРИДСКИОТ РЕГИОН СО АКЦИСКИ ПЛАН (СЛ. ВЕСНИК НА РСМ БР.45/20)**

2. **ОДРЕДБИ ПРЕВЗЕМЕНИ ОД ЗАКЛУЧНИТЕ СОГЛЕДУВАЊА ОД УСЛОВИТЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ.**

Во изработката на урбанистичкиот проект треба да се почитуваат одредбите кои произлегуваат од Условите за планирање на просторот :

2.1 Водостопанство и водостопанска инфраструктура

Отпадните води од објектот да се испуштаат во колекторскиот систем за заштита на Охридското езеро. Доколку непостојат услови за приклучување на колекторскиот систем отпадните води мора да бидат подложени на соодветен третман на пречистување пред да се испуштат во реципиентот.

2.2 Заштита на природното наследство

Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10), Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (Службен весник на Република Северна Македонија, број 45/20), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Организација.

При изработка на документацијата за предметниот простор да се побара Мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерството за култура за утврдување на заштитна зона во која се наоѓа предметната локација и да се почитуваат одредбите од Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (заштитна зона, режим на заштита, мерки за заштита, дозволени односно забранети активности и други параметри релевантни за конкретниот опфат).

2.3 Заштита на културното наследство

Согласно податоците од Заштитно конзерваторски основи за заштита на недвижното културно наследство изработени од Националната установа Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј - Охрид и Археолошката карта на Република Македонија на подрачјето на катастарската општина Калишта има регистрирани и евидентирани недвижни споменици на културата и археолошки локалитети.

При изработка на планска документација од пониско ниво да се утврди точната локација на евидентираното и регистрираното културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото.

Доколку при изведување на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива (Закон за заштита културното наследство - „Службен весник на Република Македонија" број 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

2.4 Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата на предметниот простор со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Охридско - преспанскиот регион кој е разработка на Просторниот план на Република Македонија.

8. МЕТОДОЛОГИЈА НА ИЗРАБОТКА И СОДРЖИНА НА УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ

Урбанистичкиот проект вон опфат на урбанистички план за изградба на објект со намена времено сместување, на КП 723, КО Калишта, Општина Струга треба да се изработи врз основа на член 58 став 6 од Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РСМ бр. 32/20, бр. 111/23, бр 73/24, 171/24 и бр. 224/24) како и Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр, 225/2020, бр. 219/2021, бр.104/2022, бр.99/2023 и бр. 07/2025)

Урбанистичко проектната документација треба да се изработи на ажурирана геодетска подлога, каде се евидентираат сите постојни надземни градби во рамките на проектниот опфат. На урбанистичко проектната документација задолжително треба да биде извршена Стручна ревизија. Содржината на планската документација треба да се изработи согласно членовите 59, 60, 61 и 62 од Правилникот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија" број 225/20, 219/21 и 104/22 ,бр.99/23 и бр. 07/2025).

Инвеститор:

Бардул Речи

ГРАФИЧКИ ДЕЛ

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ, НА КП 723, КО КАЛИШТА

ОПШТИНА СТРУГА

- ГРАНИЦА НА ПРЕДЛОГ ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=0.57 ха

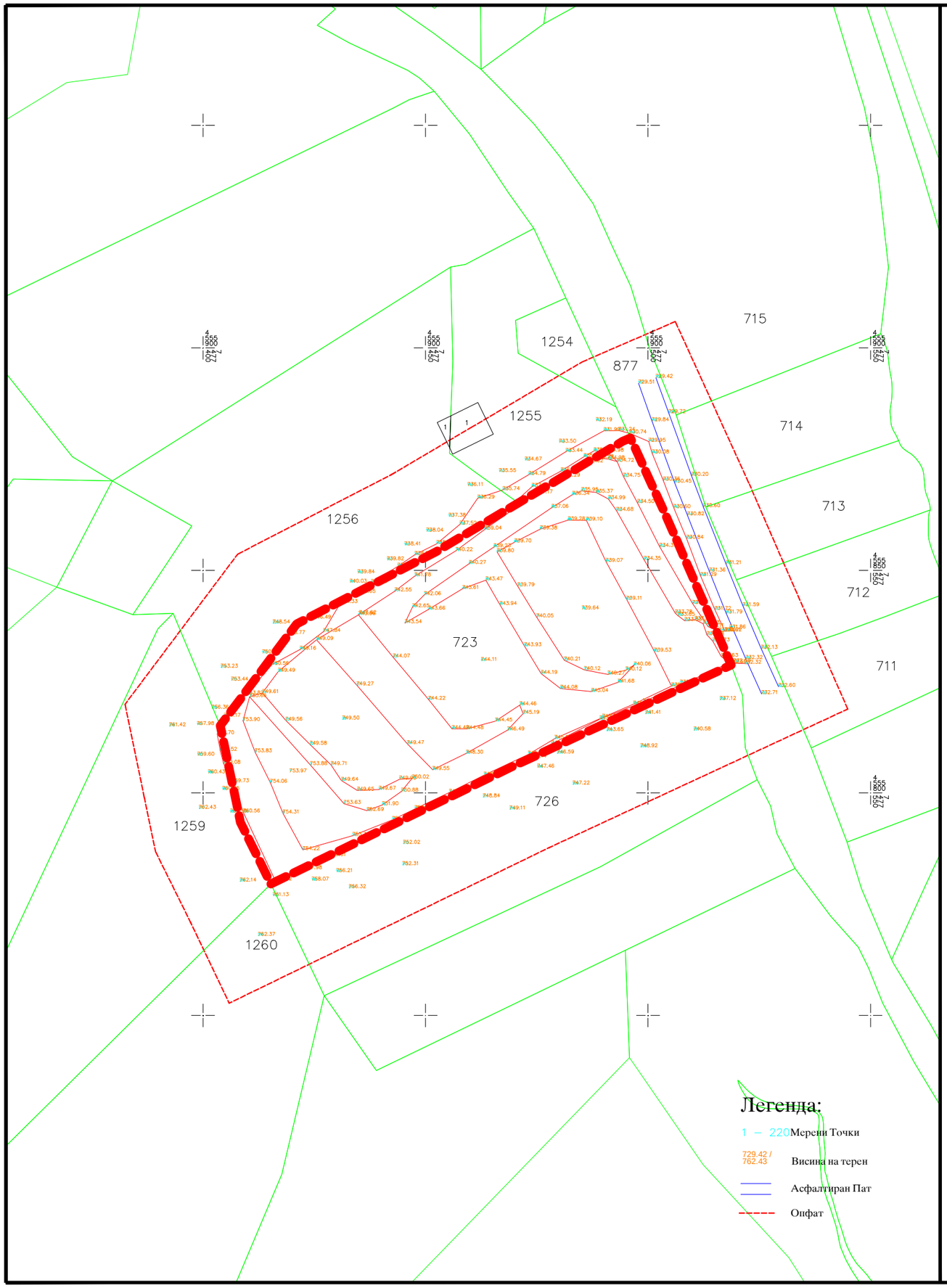
ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

КОНТРАКТОР / ИЗРАБОТУВАЧ:
НЈУ ВИЖЕН ДОО ОХРИД
УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ, ПРОЕКТИРАЊЕ,
НАДЗОР И ИНЖЕНЕРИНГ
Бр. на лиценца : 0082

Ул. Цар Самоил 84, 6000 Охрид
contact@new-vision.mk

НАРАЧАТЕЛ:
БАРДУЛ РЕЧИ
ДОНЕСУВАЧ:
ОПШТИНА СТРУГА

НАСЛОВ:	**ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ, НА КП 723, КО КАЛИШТА, ОПШТИНА СТРУГА**	ФАЗА: ПРОЕКТНА ПРОГРАМА	
ПРИЛОГ:	**ПРОЕКТЕН ОПФАТ НА ТОПОГРАФСКА КАРТА (ПОШИРОКО ОПКРУЖУВАЊЕ)**	РАЗМЕР: 1 : 20`000	ТЕХ. БР. 01/2025
УПРАВИТЕЛ: Георги Хаџиев *дипл.инж.арх.*	НОСИТЕЛ НА ПЛАНОТ: Георги Хаџиев *дипл.инж.арх. овластување бр. 0.340* / СОРАБОТНЦИ : Џан Сулејман *м-р.инж.арх.*, Климчо Јузмески *дипл.инж.арх.*	ДАТУМ: ФЕВРУАРИ 2025	ПРИЛОГ: 1

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ, НА КП 723, КО КАЛИШТА

ОПШТИНА СТРУГА

- ГРАНИЦА НА ПРЕДЛОГ ПРОЕКТЕН ОПФАТ П=0.57 ха

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

КОНТРАКТОР / ИЗРАБОТУВАЧ:
НЈУ ВИЖЕН ДОО ОХРИД
УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ, ПРОЕКТИРАЊЕ, НАДЗОР И ИНЖЕНЕРИНГ
Бр. на лиценца : 0082
Ул. Цар Самоил 84, 6000 Охрид
contact@new-vision.mk

НАРАЧАТЕЛ:
БАРДУЛ РЕЧИ
ДОНЕСУВАЧ:
ОПШТИНА СТРУГА

НАСЛОВ: **ПРОЕКТНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА ВРЕМЕНО СМЕСТУВАЊЕ, НА КП 723, КО КАЛИШТА, ОПШТИНА СТРУГА**

ФАЗА: ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

ПРИЛОГ: **ПРОЕКТЕН ОПФАТ НА АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА**

РАЗМЕР: 1 : 1000

ТЕХ. БР.: 01/2025

УПРАВИТЕЛ: Георги Хаџиев, *дипл.инж.арх.*

НОСИТЕЛ НА ПЛАНОТ: Георги Хаџиев, *дипл.инж.арх.*, *овластување бр. 0.340*

СОРАБОТНЦИ : Џан Сулејман, *м-р.инж.арх.*; Климчо Јузмески, *дипл.инж.арх.*

ДАТУМ: ФЕВРУАРИ 2025

ПРИЛОГ: 2

ПРИЛОЗИ КОН СОДРЖИНАТА НА ПРОЕКТНАТА ПРОГРАМА

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Арх.бр. УП1-15 1354/2023
Дата.....
20-06-2023

Врз основа на член 88 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15 и 76/20), а во врска со член 4, став 3 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.39/04) и член 42 став 9 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32/20), министерот за животна средина и просторно планирање, го донесе следното:

Р Е Ш Е Н И Е
за Услови за планирање на просторот

1. Со ова Решение на **Општина Струга** се издаваат **Услови за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга.**

Површината на планскиот опфат изнесува 0,57 ha.

Локацијата се наоѓа во границите Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање на просторот треба да представуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот во соодветниот плански документ, во согладсност со Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион.

2. Условите за планирање на просторот од точка 1 на ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со тех.бр. **Y23923** се составен дел на Решението.

3. Услови за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија со обврзувачка активност од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат Извод од планот.

4. При изработка на планската документација локациите за сите содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштита на земјоделското земјиште, а особено стриктно ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut
+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

5. Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животна средина ("Сл.весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) како и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.

6. Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Закон за управување со светско природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10), Планот за за управување со Светско природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 45/20) како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Организација.

При изработка на документација за предметниот простор да се побара мислење од Министерство за животна средина и просторно планирање и Министерство за култура, за утврдување на заштитната зона во која се наоѓа предметната локација и да се почитуваат одредбите од Планот за управување со Светско природно и културно наследство во Охридскиот регион (заштитната зона, режими на заштита, мерки за заштита, дозволени односно забранети активности и други параметри релевантни за конкретниот опфат).

7. При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за предметната документација со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Општина Струга, врз основа на член 42 став 4 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32/20), со постапка бр. 51687 од 05.04.2023 год. до Агенцијата за планирање на просторот, преку електронскиот систем е-урбанизам, достави барање за издавање на Услови за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга. Површината на планскиот опфат изнесува 0,57 ha.

Согласно член 42 став 8 од Законот за урбанистичко планирање ("Сл. весник на РСМ" бр. 32/20), Агенцијата за планирање на просторот ги изработи Условите за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. **УП1-15 1354/2023 од 16.06.2023 година**.

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Условите за планирање на просторотсо со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од "Просторниот план на Република Македонија", претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на РМ" бр. 124/15 и 76/20), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова Решение на Услови за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723, КО Калишта, Општина Струга и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против решението за услови за планирање на просторот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 15 дена од приемот на решението.

Република Северна Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање Скопје Shkup Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor Republika e Maqedonisë së Veriut

МИНИСТЕР
Каја Шукова

Изготвил: Исмаил Шехаби

Одобрил: Дајана Марковска Ристеска

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723 КО Калишта

ОПШТИНА СТРУГА

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. Y23923

Скопје, јуни 2023

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723 КО Калишта

ОПШТИНА СТРУГА

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Барател: Општина Струга

Тех. бр. Y23923

Раководител на задачата:
Зоран Цветановски, д.и.з.ж.с.

Одобрил: д-р Душица Трпчевска Анѓелковиќ, д.и.а.
Раководител на сектор за просторно планирање

Агенција за планирање на просторот

Директор

_____

м-р Андријана Андреева, д.и.а.

Скопје, јуни 2023

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723 КО Калишта
ОПШТИНА СТРУГА

На седницата одржана на 11.06.2004 година, Собранието на Република Македонија, го донесе Просторниот план на Република Македонија како највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ, заради утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредувањето и користењето на просторот.

Со Просторниот план се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/04).

Со Законот се уредуваат условите начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- **координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот**, како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Спроведувањето на Планот подразбира задолжително усогласување на соодветните стратегии, основи, други развојни програми и сите видови на планови од пониско ниво, со Просторниот план.

За изготвување и донесување на урбанистичките плановите од член 4, став 2, од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава **Решение за Услови за планирање на просторот.**

Во конкретниот случај, **Условите за планирање на просторот се со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723 КО Калишта, Општина Струга.** Површината на планскиот опфат изнесува 0,57 ha.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Локацијата се наоѓа во границите на Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион. "Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион" кој што претставува разработка на "Просторниот план на Република Македонија", го донесе Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 11.02.2010 година.

Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10), Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (Службен весник на Република Северна Македонија, број 45/20), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Организација.

При изработка на документацијата за предметниот простор да се побара мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерство за култура, за утврдување на заштитната зона во која се наоѓа предметната локација и да се почитуваат одредбите од Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (заштитната зона, режими на заштита, мерки за заштита, дозволени односно забранети активности и други параметри релевантни за конкретниот опфат).

Просторниот план е еден од основните инструменти за имплементација на принципите на одржливиот развој преку планските решенија за организација, заштита и уредување на просторот, во услови на комплексна социополитичка и економска трансформација на општеството и нагласена грижа за заштита на животната средина. Планот претставува долгорочен, интегрален, развоен документ, кој ја дефинира просторната организација на Регионот, целите и концепциите на просторниот развој на одделни области и условите за нивна реализација.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско - Преспанскиот регион.

Основни определби на Просторниот план

Основната стратешка определба на Просторниот план на Републиката е остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата и **обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.** Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на

Републиката подразбира **намалување на регионалните диспропорции**, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура.

Во инвестиционите одлуки, стриктно се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

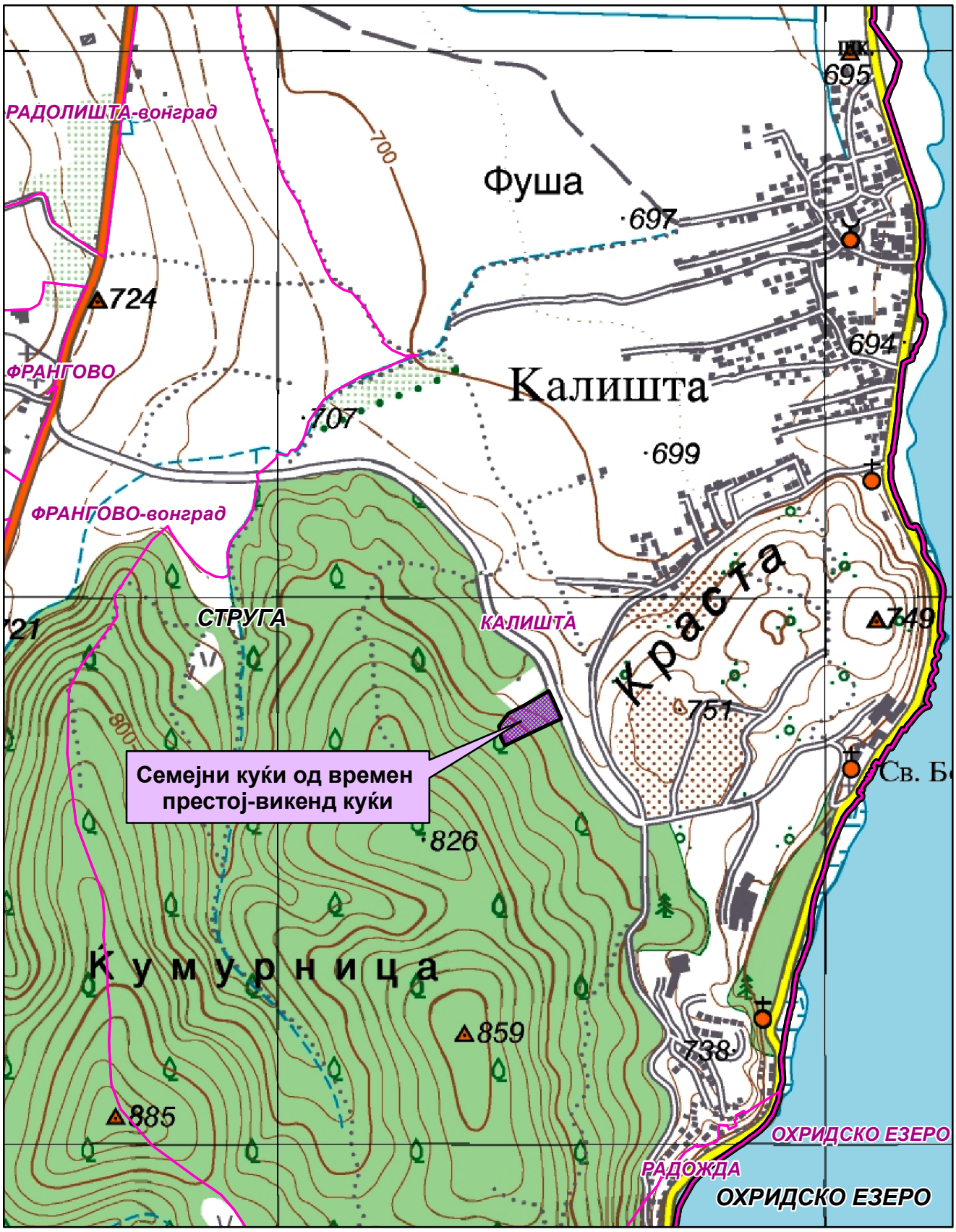
Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктно ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Чувствителноста на просторот, високата вредност на природните и создадени вредности на Охридско-Преспанскиот регион наметнуваат потреба во планските решенија, посебно внимание да се посвети на:

- Унапредувањето и заштитата на животната средина;
- Заштита на Охридското и Преспанското Езеро како светско природно наследство;
- Заштита на Регионот како светско културно наследство;
- Зачувување на еколошките вредности, функции и биолошкиот диверзитет во областа на Преспа парк;
- Интегрална заштита на природната просторна целина на Националните паркови, спомениците на природата (Галичица, Пелистер, Јабланица, Охридско Езеро, Преспанско Езеро) и други категории на природни богатства.

Состојбата на животната средина и еколошките барања се важен фактор на ограничување во планирањето на активностите, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

Општинска граница

Катастарска граница

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, а без учество и влијание на човекот. Тие ги опфаќаат: географската и геопрометната положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошки, педолошки, хидрографски, сеизмички, климатски и др.

Предметната локација во КО Калишта, Општина Струга, се наоѓа источно од населено место Франгово на надморска височина од 730-760 метри.

Предметната локација припаѓа на зона во која постојано биле присутни интензивни промени во напонската состојба на земјината кора и интензивни тектонски движења. Современата тектонска активност претставува продолжение на осцилаторните движења на поедините блокови меѓусебно поврзани, која активност и денес се чувствува низ почестата сеизмичка активност на поедини делови од ова подрачје. Долината на река Црн Дрим и Охридското Езеро со крајбрежјето се смета за еден од сеизмички најактивните региони на Балканот, а интензитетот на максимално очекуваните потреси е до 8^0МКС.

Климата во ова подрачје е **изменето умерено континентална,** модифицирана во посебна клима на локалното подрачје условена од присуството на езерото. Температурите се поконстантни со мали колебања и осцилации поради што летата се пријатни и топли со свежи ноќи, а зимите се студени но слабо изразени. Есента е значително потопла од пролетта, а релативната влажност е зголемена и преку цела година изнесува околу 74%.

Во зима ветровите се најчесто од север, а во лето од југ со максимална јачина од 12 бофори, а честотата на ветровите е: од Север 133‰ од Југ 132‰ од Северо исток 109‰ Југозапад 93‰ и Северозапад 78‰, од останатите правци е незначителна.

Просечната годишна температура во регионот изнесува 11,4^{0}C, а апсолутно минималната -20^{0}C.

Просечната годишна количина на врнежи изнесува 788,5mm, првиот снег се јавува кон 15 декември, а снежната покривка се задржува просечно 24 дена, бројот на мразни денови е 144. Просечно годишно има 4 дена со магла и 15 дена со град. Просечно годишно има 103 ведри дена, 174 облачни и 88 тмурни денови.

Податоците се од мерна станица Струга.

Економски основи на просторниот развој

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на производните и услужни дејности во "Просторниот план на Република Македонија" се темели на дефинираните цели на економскиот развој во “Националната стратегија на економскиот развој”, определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот, поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на економските дејности .

Локацијата за која се наменети Условите за планирање на просторот припаѓа на планскиот опфат на Просторниот план на Охридско-Преспанскиот

регион заради што е неопходно да се почитуваат и определбите на овој Регионален план во областа на Економските основи на просторниот развој на Регионот.

Според економската структура, фазата од развојот во која се наоѓа економијата, степенот на расположивоста на факторите, економските состојби и економската позиција на Државата во светот, идниот развој на македонската економија е детерминиран од насоките и комбинацијата на инвестициите со другите развојни фактори.

Со разместувањето на производните и услужни капацитети и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е Градот Охрид и Градот Струга со гравитационо влијание врз просторот за кој се наменети Условите за планирање.

Развојните полови како поврзани единици во некаква "линија" ги формираат оските на развојот. Со Просторниот план на Р Македонија дефинирани се пет оски на развој од кои релевантна за Општината на чиј простор се наоѓа локацијата за која се наменети Условите за планирање е "Јужната развојна оска".

Во нашата држава постои оската која би можела да се нарече "Јужна", макар што како таква досега е ретко споменувана. Таа ги поврзува градовите: Струга - Охрид - Ресен - Битола - Прилеп - Кавадарци - Неготино - Штип – Кочани - Делчево и продолжува кон Благоевград во Р Бугарија. На запад продолжува кон Елбасан-Р Албанија. Нема големи изгледи да стане меѓународна, но внатре во земјата таа поврзува значајни полови на развој.

Развојните оски имаат значајна улога во просторната организација, а во прв ред за модернизација на патиштата, за изградбата на далекуводи, гасоводи итн., со што се создаваат предуслови за поттикнување на развојот на вкупната економија во Регионот и интегрален просторен развој на Државата.

Организацијата, намената и функциите на производните и услужни дејности во просторот на Охридско-Преспанскиот регион треба да се темели на новиот пристап на плански развој поставен врз принципите на одржлив развој со што примарен станува квалитетот на животното опкружување, односно повнимателен однос спрема природните, културните и создадените ресурси. Врз овие основи, поттикнување на економскиот и севкупен развој на Регионот, може да се оствари со селективна алокација на инвестициите, подобра сообраќајна поврзаност, со комунално опремување и изградба на објекти на општествен стандард, со даночната и кредитна политика, со политика на зголемување на инвестициите итн. Примат во планираниот развој на вкупната економија на Регионот треба да добие и разместеноста на економските дејности во насока на порамномерен развој и алокација на стопанските активности со цел поттикнување на развојот на недоволно развиените подрачја и пограничните населени простори.

Со процесот на децентрализација забележителна е улогата на локалната власт во сферата на унапредување и поттикнување на условите за подинамичен развој на Општината. Како приоритетна активност се издвојува изработката на програми за економски развој на ниво на општини со мерки и инструменти за реализација на овој План.

Со насоките и определбите за ораганизација и уредување на просторот со работна функција и алокација на производните и услужни капацитети, треба да се обезбеди економски просперитет на населението и населбите како во урбаните така и во руралните подрачја на Регионот. Развојот на економијата се насочува кон алоцирање на производни и услужни дејности коишто не се во конфликт со режимот на заштита на овие простори.

При спроведувањето на стратегијата за организација и користење на просторот за економски активности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на објективните фактори на развојот.

Реализација на документацијата со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи КО Калишта, Општина Струга, согласно предвидените намени, ќе биде во функција на поттикнување на развојот на туристичките активности. При тоа, да се имаат предвид определбите од "Просторниот план на Република Македонија" кои базираат на законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија врз животната средина.

Користење и заштита на земјоделско земјиште

Зачувувањето, заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено-економска рационалност и оправданост со што ќе се постигнат следните зацртани цели:

- Ускладување на обемот и начинот на користење на земјоделското земјиште со природните и почвените услови на соодветниот реон;
- Запирање на тенденциите на стихијна пренамена на земјоделските површини во непродуктивни, особено во приградските опкружувања и заштита на земјоделското земјиште како главен предуслов за ефикасно остварување на производните функции;
- Зголемување на економската ефикасност на аграрниот сектор и натамошно интензивирање на овоштарството со посебен акцент на јаболкопроизводството како доминантна земјоделска гранка;
- Искористување на компаративните предности на регионот и одделните микрореони за поголем степен на финализација и рестартирање на преработувачките капацитети и нивно задоволување со суровини и ориентација кон извоз;
- Обезбедување на материјални и други услови за дефинирање на програмата за макро и микрореонирање на земјоделското производство за рационално искористување на природните ресурси;

- Спречување на деградацијата на педолошкиот слој и подобрување на неговите производни својства, зголемување на обработливите површини на терените каде постојат услови, како и максимално можно интензивирање на земјоделското производство;
- Иницирање на широка кампања за едукација, маркетинг и мотивација на земјоделските производители за примена на биотехнологии и еко-лошки ѓубрива.

Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Републиката е поделен во **6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони**. **Предметната локација припаѓа на Големоезерскиот реон поделен на 3 микрореони.**

При изработка на предметната документација, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Пренаменета на земјоделското земјиште се регулира со Законот за земјоделско земјиште. Доколку при изработка на предметната документација се зафаќаат нови земјоделски површини, надлежниот орган за одобрување на планските програми веднаш по заверка на истите, до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водостопанство и водостопанска инфраструктура

Согласно Просторниот план на Република Македонија планирањето и реализирањето на активностите за подобрување на условите за живот треба да се во корелација со концептот за одржлив развој, кој подразбира рационално користење на природните и создадените добра. Одржливиот развој подразбира користење на добрата во мерка која дозволува нивна репродукција, усогласување на развојните стратегии и спречување на конфликти во сите области на живеење. Во развојот на водостопанството и водостопанската инфраструктура мора да се запази концептот на одржлив развој кој е насочен кон рационално користење на водата. Стратегијата за користење и развој на водостопанството е условена од фактот дека Републиката е сиромашна со вода. Колку водите во одреден простор може да се сметаат за „воден ресурс" зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и за заштитата на живиот свет.

Со Просторниот план на Република Македонија дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): ВП „Полог", „Скопје", „Треска", „Пчиња", „Среден Вардар", „Горна Брегалница", „Средна и Долна Брегалница", „Пелагонија", „Средна и Долна Црна", „Долен Вардар", „Дојран", „Струмичко Радовишко", „Охридско -

Струшко", „Преспа" и „Дебар". Оваа поделба овозможува пореално да се согледаат расположивите и потребните количини на вода за одреден регион.

Просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, припаѓа на водостопанското подрачје (ВП) „Охридско - Струшко" кое го опфаќа сливот на Охридско Езеро од македонска страна и сливот на реката Црн Дрим од истекот на Охридско Езеро до профилот на ХЕ „Глобочица".

На територијата на Републиката регистрирани се вкупно 4.414 извори од кои со штедрост над 100 л/сек регистрирани се 58. Во сливот на Црн Дрим со Охридско Езеро регистрирани се 7 значајни извори, меѓу кои изворите Св. Наум со штедрост од над 10 $м^3$/сек и Вевчанскиот Извор со штедрост од над 1,5 $м^3$/сек.

Согласно Просторниот план на Република Македонија, основна цел во развојот на водостопанството е континуирано обезбедување на квалитетна вода до потрошувачите.

Во општината Струга, градот и околните села, меѓу кои и селото Калишта, се водоснабдуваат од Струшкиот водоснабдителен систем.

При обезбедувањето на потребните количини на вода за објектот потребна е примена на мерки кои ќе овозможат квалитетно и економично водоснабдување, но истовремено и заштита на водите преку:

- Оформување на заштитни зони околу изворникот за водоснабдување и дефинирање на режим на заштита во зоните;
- Синхронизирана изградба на водостопански објекти со кои ќе се овозможи повеќе корисници да се снабдуваат со квалитетна вода;
- Спречување парцијални решенија кои ќе го отежнуваат или оневозможуваат развојот на нови водостопански решенија;
- Рационално користење на водата преку примена на современи технички решенија во системот за водоснабдување;

Доколку за водоснабдување се користат подземни води динамиката на користењето мора да биде усогласена со барањето на долгорочна експлоатација. Експлоатацијата на подземните води да се базира на извршени хидрогеолошки испитувања со што ќе се дефинира нивниот квантитет и квалитет.

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е заштита на квалитетот на водите. Од 1988 год. во функција е системот за заштита на Охридското Езеро од комунални отпадни води. Се предвидува на овој систем да се приклучат населените места на крајбрежјето на Охридското Езеро. Отпадните води од објектот да се приклучат на колекторот за заштита на Охридското Езеро. Доколку не постојат услови за приклучување на колекторскиот систем отпадните води од планскиот опфат мора да бидат подложени на соодветен третман на пречистување пред да се испуштат во реципиентот.

Енергетика и енергетска инфраструктура

Од аспект на **енергетиката и енергетската инфраструктура** со Просторниот план на Р.Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Републиката. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на

енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство.

Според статистичките податоци последниве години во Републиката над 30% од потрошената електрична енергија е од увозно потекло за што се одвојуваат големи девизни средства. Зголемената потрошувачка на енергетски горива ја наметнува потребата од подобрување на енергетската ефикасност. Европската регулатива "Европа 2020" за паметен, одржлив и сеопфатен развој предвидува мерки за намалување на емисиите на издувни гасови, зголемување на користењето на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност. Имплементирањето на овие мерки, ќе придонесе за подобра односно поквалитетна иднина за следните генерации, отворање на нови работни места, а истовремено се обезбедуваат услови за одржлив развој. Со рационално искористување на енергетските извори им се овозможува на идните генерации да имаат ресурси за сопствен раст и развој.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значајен фактор за натамошниот развој. Електроенергетските системи на балканските земји треба да бидат поврзани со конективни водови кои што нема да преставуваат тесно грло во трансмисија на потребните количини на електрична моќност. Републиката досега има 400 kV конективни водови со Грција (кон Солун и Лерин) и Косово (Косово-Б) и кон Бугарија (Црвена Могила) а во план е градбата на вод кон Албанија. Планираната, со Просторниот план на РМ, траса на водот од Скопје5 кон Србија е сменета и изграден е водот Штип-Србија.

Локацијата наменета за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, нема конфликт со постојните и планирани преносни и дистрибутивни водови. Така планираниот 400 kV далновод кон Албанија ќе минува на 2km западно од оваа локација.

Гасовод

Природниот гас, со сегашната потрошувачка, малку е застапен во енергетскиот сектор во РС Македонија. Со негова зголемена употреба се воведува еколошки поприфатливо гориво кое со својот хемиски состав и висока калорична моќ, претставува одлична замена за нафтата, нејзините деривати, јагленот и другите цврсти и течни горива. Природниот гас испушта помалку штетни материи во однос на другите енергенти, заради што аерозагадувањето е сведено на минимум.

Изградениот крак Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-Македонија. Се планира во идниот период доизградба на гасоводната мрежа во Р.Македонија и поврзување со мрежите на соседните држави што ќе овозможи зголемување на сигурноста во снабдувањето на сите региони во РС Македонија но и урамнотежување на потрошувачката во текот на целата година.

При проширувањето и натамошната доизградба на гасоводниот систем се планира да се изгради делница-7 Кичево-Охрид со што ќе се овозможат поволни услови за развој на гасоводната мрежа во овој регион.

Трасата на планираниот гасовод од делница-7 сеуште не е точно утврдена.

Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на **населението**.

Врз основа на прогноза за бројот, структурата, темпото на растежот, критериумите за разместување и подвижноста, треба да се покаже просторно-временската компонента на остварување на идната организација и уредување преку демографскиот аспект.

Демографските проекции, кои на планирањето му даваат нова димензија, покажуваат или треба да покажат, како во иднина ќе се формира населението, неговиот работен контингент (работна сила) и домаќинствата и како треба да придонесат кон сестрано согледување на идната состојба на населението како производен дел, потрошувач и управувач - креатор.

Тргнувајќи од определбата дека **популацискатa политика преку систем на мерки и активности** треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне **оптимализација во користењето на просторот и ресурсите,** хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има во предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги.

Урбанизација и мрежа на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Северна Македонија.

Планскиот концепт на **развојот и уредувањето на селските подрачја** согласно Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион, претставува значајно, стратешко прашање и интегрален дел на глобалниот концепт на долгорочниот просторен развој на државата. Негова основна определба претставува унапредување на квалитетот на животните услови во руралната средина и намалување на постојната разлика во однос на условите во урбаните средини, преку интегрален-сеопфатен развој на селото.

Концептот на развојот и уредувањето на селските подрачја за основа ги има целите со кои е предвидено:

- Планско дефинирање на систем на централни населби во рамките на системот на населените места според претходно утврдена микрореонизација на селските населби;

- Зголемување на нивото на комунална и инфраструктурна опременост на селските населби и намалување на разликите во однос на урбаните населби;
- Просторно-физички и функционален развој на селото и уредување на селските подрачја, заснован врз планска документација, согласно современите критериуми и стандарди;
- Квалитативно и квантитативно подобрување на нивото на опременост во доменот на општествениот стандард и терцијарните дејности, зголемување на достапноста до услугите од повисоко ниво во најблиските центри;
- Осовременување на традиционалните и внесување на нови функции и активности преку кои, во услови на висок степен на заштита на животната средина и запазување на социјалните вредности, во поголема мера би било реафирмирано живеењето во руралната средина;
- Приоритетен развој на активности и дејности прифатливи од еколошки аспект и активности за кои е приоритетна незагадена животна средина (туризам, здрава храна и сл.);
- Приоритетно активирање на локалните ресурси како основа за перспективен развој (природни погодности и ресурси, традиционални знаења и сл.);
- Подобрување на нивото на сообраќајната и, воопшто, комуникациска поврзаност на селските со градските населби и посебно централните селски населби со урбаните центри во рамките на системот на централни населби.

Локацијата за која се наменети Условите за планирање на просторот се наоѓа во границите на планскиот опфат на "Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион" заради што е неопходно при реализацијата на предвидената документација **за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга,** да се почитуваат и определбите на овој Регионален план:

- При изработка на урбанистичките планови на населбите, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво во рамките на постојните урбани опфати, а надвор од овие рамки за исклучително оправдани цели и потреби, на површини од послаби бонитетни класи (над IV категорија);
- Изградбата на **викенд зони,** туристички комплекси **,** стопански зони, земјоделски и други објекти со специфични намени да се насочува кон подрачја кои со планови и програми на општините ќе бидат определени за тие цели;
- Просторите во близина на пороите да се исклучуваат од зони за изградба на објекти и истите да се заштитуваат од можните излевања и наноси со предвидување на заштитени зелени површини;
- Усогласување на густините на населеност, изграденост и спратност, со принципите на хумано живеење и рационално искористување на просторот и урбаните содржини согласно со сите видови на заштита.

Локацијата **за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга,** се наоѓа во заштитеното подрачје на UNESCO. Насоките за просторен развој кои се однесуваат на населбите согласно досие UNESCO се следни:

- Регулиран и плански развој на населбите во приобалниот езерски појас;
- Изградба на туристички населби во крајбрежието со ограничена туристичка понуда која не предизвикува деградација на природните вредности;
- Уредување на крајбрежните простори врз основа на регулирана заштита во појас од 300-1000m од бреговата линија.

Домување

Во планските определби и насоки на Просторниот план од аспект на организација на домувањето, како една од основните функции на населбите, применета е концепцијата на полицентричен развој која го третира домувањето како посебен тип на развоен ресурс, што е особено важно за неразвиените подрачја како нови центри на развој.

Домувањето, општо, а станбената изградба посебно представува важна компонента на социјалниот и општо-стопанскиот развој, организација и уредување на просторот и подигнување на животниот стандард на населението.

Современите функционални барања на домаќинството за живеење, образование, воспитување, култура, здравство и друго, доведуваат до трансформација на традиционалниот тип на домување и проширување на неговата основна функција за задоволување на егзистенцијалните потреби на домаќинството, преку внесување на нови вредности и изнаоѓање на нови можности за адекватно користење и организирање на просторот. Во оваа групација спаѓаат станбени единици за секундарно домување, односно станови кои се користат повремено во текот на годината, а кои се наоѓаат во:

- викенд куќи, каде станот е наменет исклучиво за одмор и рекреација;
- семејни куќи, каде станот се користи повремено за одмор и рекреација, но претходно бил користен за живеење.

Домувањето на современ, културен начин не значи само престој во затворен стан, туку и во отворени простори, можност за користење на околни спортски терени, остварување на блиски врски и **можност за одмор и освежување.** Поради тоа во просторното планирање домувањето во зависност од просторните рамки во кое се одвива, се дефинира во потесна смисла како биолошко - физиолошка функција, а во поширока како еколошка социјална функција.

Иницијативата **за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга,** ќе даде допринос кон трансформација на традиционалниот тип на домување преку проширување на неговата основна функција, внесување на нови вредности и изнаоѓање на нови можности за изградба и користење на станбениот фонд, повремено, во текот на годината, како и можости за вклучување во туристичката понуда.

Јавни функции

Организацијата на јавните функции е директно поврзана со планирањето и уредувањето на населбите и зависи од типот на населбата, нејзиното место и улога во хиерархијата на населбите и соодветното ниво на централитет.

Концепцијата на организација на јавните функции се надополнува и усогласува со промените во политичко-институционалниот систем на државата, како и со новите тенденции на организирање и финансирање на овие дејности.

На предложениот простор наменет **за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга,** нема препораки и обврски за организација на јавни функции (образование, здравство, социјала и спорт и рекреација), што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.

Сообраќај и врски

Комуникациската мрежа на Република С.Македонија, сочинета од повеќе комуникациски потсистеми, е етаблирана преку системот за сообраќај и врски врз чија основа, помеѓу другото, се темели и организацијата на просторот на државата. Комуникациските системи во Републиката, кои се од особено значење за развојот на стопанските активности, се очекува да се подобруваат, унапредуваат и да се развиваат во две насоки на развој на комуникациите:

- екстерното поврзување на државата (стратешки коридори);
- интерното поврзување во државата (регионални и локални потреби).

Основа за *екстерното поврзување* на државата се дефинираните комуникациски коридори согласно меѓународните конвенции и препораки, што воедно се и основа за ориентација кон европските и балканските определби за економски и технолошки комуникации, што е од особено значење за извозот.

Основата за *интерното поврзување* во државата односно планирање и развој на патната мрежа на Државата се базира на категоризација на патиштата, на стратешки дефинирани меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со "Е" ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој.

Мрежата на патишта "Е" ознака што ги дефинира меѓународните коридори за патен сообраќај низ Републиката се: *Е-65, Е-75, Е-850, Е-871.*

Според Просторниот план на Република Македонија, автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- **М-4** - (АЛ-Ќафа Сан-Струга-Кичево-Скопје-Миладиновци-М-1);

Врз основа на „Одлуката за категоризација на државните патишта" овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- **А2** - (Граница со Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Ќафасан);

Во идната патна мрежа на Републиката, основните патни коридори ќе ги следат веќе традиционалните правци во насока север-југ (коридор 10), односно исток-запад (коридор 8), што се вкрстосуваат во просторот помеѓу градовите: Скопје, Куманово и Велес. На тој начин дел од магистралните патишта во Републиката ќе формираат три основни патни коридори, што треба да се изградат со технички и експлоатациони карактеристики компатибилни со системот на европските автопатишта (ТЕМ):

- север-југ: М-1 (Србија - Куманово - Велес - Гевгелија - Грција),
- исток-запад: М-2 и М-4 (Бугарија-Крива Паланка-Куманово-Скопје-Тетово-Струга-Албанија и крак Скопје - Србија),
- исток-запад: М-5 (Бугарија - Делчево - Кочани - Штип - Велес -Прилеп - Битола - Ресен - Охрид- Требеништа - М4 (крак Битола -граница со Грција).

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат *регионалните патишта*, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Републиката.

Релевантен регионален патен правец за предметната локација, според Просторниот план на Република Македонија, влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака:

- **Р1208** - (Охрид-врска со Р1301-Подмоље-врска со А3-Струга-Радожда);

Динамиката за реализација на мрежата, што ќе овозможи целосно опслужување на Републиката, ќе биде во функција на сообраќајните потреби (очекуваниот обем на сообраќајот), потребите за интеграција во европскиот патен систем, како и економската моќ на државата, а трасите на меѓународните и магистралните патишта, задолжително ќе поминуваат надвор од населените места и се предлага да се решаваат со денивелирано вкрстосување со останатата патна мрежа.

При изработка на планската документација од аспект на безебедноста во Патниот сообраќај, да се почитуваат Законот за јавни патишта, законската регулатива во делот на "заштитната зона на патот" согласно Законот за јавни патишта, како и важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.

Железнички сообраќај: Концепцијата за развој на *железничкиот систем* базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина, како и поврзување на железничката мрежа на Републиката со соодветните мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Железничката мрежа на Републиката, во планскиот период, треба да ја сочинуваат: магистрални железнички линии од меѓународен карактер, регионални линии и локални линии.

Магистрални железнички линии од меѓународен карактер:

- СР- Табановце-Скопје-Гевгелија-ГР.....213,5 km
- СР - Блаце-Скопје .....31,7 km
- СР -Кременица-Битола-Велес.....145,6 km
- БГ -Крива Паланка-Куманово .....84,7 km

‡ **АЛ-Струга-Кичево-Скопје.....143,0 km**

Покрај постојните врски Табановце и Блаце на север, односно Гевгелија и Кременица на југ, ќе се изврши и соодветно поврзување на исток кон Република Бугарија, односно на запад кон Република Албанија, со што ќе се овозможи целосно интегрирање на македонскиот железнички систем со соодветните системи на соседните држави.

Во планскиот период меѓудругото, се очекува развој на интегралниот транспорт, односно техничко-технолошкото доопремување на Македонските железници за извршување на задачите и за вклучување во меѓународниот сообраќај, што е во согласност со стратегијата на развојот на железничкиот сообраќај и со реалните можности на Државата.

Воздушен сообраќај: Воздушните патишта во Државата се интегрален дел од европската мрежа на воздушни коридори со ширина од 10 наутички милји во кои контролирано се одвиваат прелетите над територијата на државата.

Примарната аеродромска мрежа треба да ја сочинуваат вкупно 4 аеродроми за јавен воздушен сообраќај, и тоа во Скопје, Охрид, Струмица и Битола. Аеродромот во Скопје е оспособен за прием и опрема на интерконтинентални авиони, аеродромот во Охрид е реконструиран во повисока-II категорија, а новите аеродроми што се предвидуваат во Струмица и Битола се предвидени да бидат со доминантна намена за карго транспорт на стоки.

Секундарната аеродромска мрежа се предлага да ја сочинуваат сегашните 5 реконструирани и технички доопремени спортски аеродроми и вкупно 15 аеродроми за стопанска авијација, од кои 7 нови. Покрај тоа треба да се уредат и околу 20 терени за дополнителен развој на воздухопловниот спорт и туризам во согласност со меѓународните прописи за ваков вид на аеродроми.

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

Радиокомуникациска мрежа е јавна електронска комуникациска мрежа со која се обезбедува емитување, пренос или прием на знаци, сигнали, текст, слики и звуци или други содржини од каква било природа преку радиобранови. Основни елементи на примопредавателниот систем се: антените, антенските столбови, водови, засилувачи и друго.

Јавните електронски комуникациски мрежи треба да се планираат, поставуваат, градат, употребуваат и слично под услови утврдени со Законот за електронските комуникации, прописите донесени врз основа на него, прописите за просторно и урбанистичко планирање и градење, прописите за заштита на животната средина, нормативите, прописите и техничките спецификации содржани во препораките на Европската Унија.

Изложеноста на јавноста на нејонизирачко електромагнетно зрачење со пуштањето во работа на антенски систем не треба да ги надминува вредностите пропишани со Упатството за гранични вредности при изложеност на нејонизирачко зрачење издадено од Меѓународна комисија за заштита од нејонизирачко зрачење (ICNIRP – International Commission on Non-Ionizig Radiation Protection). Агенцијата за електронски комуникации врши контрола со мерење на

нејонизирачкото електромагнетно зрачење, со цел да ја утврди усогласеноста на антенските системи со граничните вредности.

Оператори на мобилната телефонија во Републиката се: М-Телеком, А1 Македонија, Телекабел и Лајкамобајл. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
  - региони, општини, населени места,
  - подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.),
  - сообраќајна и транспортна инфраструктура.
- Подготовка на проекти за развој на мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот.
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Овој регион покриен е со сигнал на мобилна телефонија на мобилните оператори.

Кабелска електронска комуникациска мрежа - се користи за дистрибуција на јавни електронски комуникациски услуги до крајниот корисник. Пристапниот дел на мрежата е изграден од кабли (од бакарни парици, коаксијални, хибридни коаксијално-оптички и/или оптички) и придружни дистрибутивни и изводни точки: канали, цевки, кабелски окна/шахти, надворешни ормари и др.

Јавната кабелска електронска комуникациска мрежа и придружните средства треба да се планираат, проектираат, поставуваат и градат на начин кој нема да ја попречува работата на другите електронски комуникациски мрежи и придружни средства, како ни обезбедувањето на другите електронски комуникациски услуги.

Изградбата на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства треба да се обезбеди:

- заштита на човековото здравје и безбедност,
- заштита на работната и животната средина,
- заштита на просторот од непотребни интервенции,
- заштита на инфраструктурата на изградените јавни електронски комуникациски мрежи,
- унапредување на развојот и поттикнување на инвестиции во јавните електронски комуникациски мрежи со воведување на нови технологии и услуги, а особено со воведување на следни генерации на јавни електронски комуникациски мрежи.

АД “Македонски Телекомуникации” и останатите оператори за своите корисници обезбедуваат широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни комуникациони услуги, јавни говорници и др. Комуникациските услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената електронска комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Телефонските корисници во ова подрачје во електронско комуникацискиот сообраќај приклучени се преку телефонската централа во Струга.

Операторите на јавна кабелска електронска комуникациска мрежа треба да обезбедат можност за широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини на: 100% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 30 Mbps и најмалку 50% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 100 Mbps.

За новопредвидените градби, изградената електронска комуникациска инфраструктура за пренос со големи брзини треба да им овозможи на сите корисници слободен избор на оператор, а на сите оператори пристап до градбите под еднакви и недискриминаторски услови.

Заштита на животната средина

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од "пасивниот" пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на одржливиот развој. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

Можни закани по животната средина на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга се: нарушување на квалитетот на воздухот, водите и почвата како резултат на емисија на загадувачки материи, зголемени нивоа на бучава и вибрации, несоодветно управување со отпадот, прекумерна експлоатација на природните ресурси и нарушување на стабилноста на екосистемите.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

На подрачјето на Охридско-преспанскиот регион не се воспоставени мерни места за следење на квалитетот на воздухот, што ја отежнува проценката на реалната состојба и истовремено ја наметнува потребата од интегрирање компонентата на управување со квалитетот на воздухот во урбанистичкото планирање. Да се следи и контролира присуството на загадувачки материи во

воздухот со цел да се одржи квалитетот на воздухот во граници на дозволените нивоа на емисии. Да се изведуваат енергетски ефикасни објекти.

Процесот на еутрофикација предизвикан од директната емисија на отпадни води во Охридското Езеро, како и од вливот на загадените притоки во него, може значително да влијае врз вкупната рамнотежа и видовите на застапена флора и фауна во езерото. Создадените отпадни води треба да бидат приклучени на колекторот за заштита на Охридското Езеро, но доколку не постојат услови за приклучување на колекторскиот систем да се предвидат соодветни технички зафати за пречистување на отпадните води. Задолжително испитување на пречистените отпадни води пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот.

При реализација на предвидените активности на терен да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности. Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените работи и ископувања и нивно покривање со вегетација. Мерките за контрола на ерозивните процеси за време на изградбата вклучуваат примена на оградувања на нагибите.

Уредување на просторот со заштитно и украсно зеленило. При изборот на вегетацијата да се даде приоритет на видовите (автохтони) со висок биоакумулативен капацитет за загадувачки материи.

На просторот на Охридско-Преспанскиот регион, влијанието на бучавата врз луѓето и биодиверзитетот е се поизразено, поради големата концентрација на низа активности во функција на туризмот кои продуцираат интензивна бучава. Потребно е да се преземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.

Да се спроведе организирано управување со отпадот со цел да се минимизира негативното влијание врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата и прекумерно искористување на природните богатства, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите. При изработка на предметната документација да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот.

Заштита на природното наследство

Од областа на **заштита на природата** *(природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност),* документацијата на предметниот простор треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион на тој начин

што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштитата.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

Според Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија" број 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16, 63/16, 113/18 и 151/21) и Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и 89/22) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот кои треба строго да се почитуваат.

Во Охридско-Преспанскиот регион, покрај постојните 19, со Републички акт, односно решение заштитени објекти, предвидени (предложени) се и 25 нови простори кои според своите карактеристики и природни вредности треба да се стават под соодветен режим на заштита.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство но се наоѓа во близина на заштитен Споменик на природата Охридско Езеро.

ОХРИДСКО ЕЗЕРО СП (споменик на природата - заштитен)

Во Охридското Езеро заради географската изолираност и поволните хидрографски услови, зачувани се и во него живеат околу 146 видови ендемични организми. Еден дел од нив претставуваат живи фосили речиси неизменети од времето на терциер наваму - ендемскиот сунгер, реликтните видови полжави (над

27) од кои 86% се ендемични, неколкуте реликтни видови глисти, охридската пастрмка (*Salmo letnica*), белвицата (*Acantolingua ochridana*) и др. видови риби со ендемски карактер, како и поголем број реликтни видови алги меѓу кои најбројни се дијатомеите. Заради ваквото богатство со природни вредности, Охридското Езеро во 1979 година е внесено во Списокот на светското наследство како природно добро, а во 1980 година поради значајните културно-историски вредности во поширокиот простор тоа е номинарано и како Охридско природно и културно - историско подрачје. Површината на езерото изнесува 23000 ha.

Важи за еден од најзначајните туристички знаменитости во Р.Македонија и со културно историско значење од светски размери; научно-истражувачки зоолошки објект и со посебни геоморфолошки и хидролошки вредности; објект со многустрана биолошка намена; биотоп на слатководна фауна и орнитофауна.

Присутни негативни појави од антропогени дејствија: диви депонии, дивоградби, насипување на делови од крајбрежјето со градежен шут. опасност од загадување на изворите кај Св.Наум од постојната сообраќајница. Треба да се преземат ригорозни мерки за спречување на присутнате деградации.

Според меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (*International Union for Conservation of Nature and Natural Resources - IUCN*) има м*еѓународен статус*: III и *режим на заштита*: 2, 4, 5 и 7.

Меѓународен статус: IUCN III - Споменици на природата

Овие категории обично содржат една или повеќе специфични природни обележја со извонредно национално значење, кои поради единственоста и реткоста, мораат да бидат заштитени. Овие специфични карактеристики за да бидат идеално заштитени треба да бидат ослободени од нарушувањата создадени со човечките активности или тие активности треба да бидат сведени на најмала можна мера, т.е. не треба да постои евиденција на такви активности. Овие области не се по големина одредени доколку содржат различност на карактеристики или репрезентативни екосистеми кои ќе ги оправдаат нивните вклучувања како национален парк. Големината не е значаен фактор, овие области треба само да бидат доволно големи за да го заштитат интегритетот на положбата. Иако оваа категорија може да има рекреативна и туристичка вредност, треба да биде управувана така, за да биде релативно ослободена од човековото вознемирување.

Овие области може да ги поседуваат или управуваат две централи или други државни владини агенции или организации толку долго колку е потребно да се осигура дека ќе бидат уредени кон заштита на нивните важни карактеристики за подолг период.

Режими на заштита согласно валоризацијата дадена во Просторниот план на Република Македонија (2004 година) - Студија за заштита на природното наследство:

РЗ 2: Режим на заштита за подрачја со значајни површински геоморфолошки карактеристики

Ограничувања:

Во подрачјата со значајни површински геоморфолошки карактеристики и во нивната непосредна близина не се дозволени активности кои ги загрозуваат

нивните обележја и вредности, заради кои се заштитени како природно наследство:

- изведување на земјени работи (откопување и засипување на теренот);
- изградба на нови содржини (објекти за домување, инфраструктурни објекти и друго);
- стопанско искористување на природните богатства кои се предмет на заштита;
- поставување табли (рекламни или др.), знамиња или светлосни натписи;
- сокривање или нарушување на поважните видици на спомениkот со нови градби, огради, антени, жичани водови и т.н. на потесното подрачје на спомениkот;
- неорганизирано изведување на екскурзии и спортови (качување по карпести обелисци и др.).

По исклучок и по претходна согласност на субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје можно е:

- уредување на подрачјето за посетители (изградба на сообраќајна инфраструктура, одмаралишта, видиковци, поставување на инфо-табли и друго);
- отстранувањето на вегетацијата што го запираат видикот кон подрачјето (кастрење дрвја и грмушки во околина на подрачјето);
- земање на примероци од природните богатства за научно-истражувачки и воспитно-образовни цели.

Забелешка:

За спроведување на научно истражување во природата, на територијата на заштитено подрачје, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на заштита на природата издава дозвола, во соработка со субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје. Спроведувањето на научното истражување во природата на територијата на заштитено подрачје се врши по претходна најава до субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје.

РЗ 4: Режим на заштита за хидролошки значајни подрачја

Ограничувања:

Во хидролошки значајните подрачја и во нивната непосредна близина не се дозволени активности кои ги загрозуваат нивните обележја и вредности, заради кои се заштитени како природно наследство:

- загадување на водата (директно испуштање на канализациска, технолошка и атмосферска отпадна вода);
- искористување на хидроенергетскиот потенцијал на водата (изградба на брани, вештачки езера, хидроенергетски објекти и друго);
- менување на природната температура на водата (употреба на водата за ладење на енергетски или индустриски објекти);
- менување на составот на водата (промена на пХ, количеството на органски или неоргански материи);

- менување на водниот режим (времено или континуирано одземање или додавање вода);
- поголеми регулациски градежни работи (промена на насоката, обликот или длабочината на коритото, градење на прагови, утврдување на бреговите со зидани или бетонски насипи, градење на водени пречки и т.н.);
- изградба на нови содржини (објекти за домување, инфраструктурни објекти и друго);
- да се ограничи пристапот до водата доколку тоа не е од заштитни причини;
- фрлање на отпадоци во коритото, на брегот или во непосредната близина на водата;
- возење со моторни чамци (освен со електрични мотори).

По исклучок и по претходна согласност на субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје можно е:

- изградба на сообраќајна инфраструктура;
- менување на крајбрежната вегетација (проредување и сечење на дрвја и грумушки, засадување на бреговите и т.н.);
- внесување на животински или растителни видови во водата или на крајбрежјето;
- експлоатација на нанос, песок или калиште од крајбрежјето или од дното на коритото, изведба на помали регулациски, градежни работи (чистење на дното на определени делови и т.н.),

Забелешка:

Наведените ограничувања не важат за постојната состојба која можеби не е во склад со заштитениот режим, освен ако тоа не е во одделни примери наведено.

Дозволено е:

- возење со чамци и едрење;
- посетување и задржување (шетање, капење, сончање) околу водата доколку истото не е во спротивност со примарните цели за заштита;
- риболов (во согласност со прописите за рибарство);
- научно истражувачки активности на воденaта фауна и флора.

РЗ 5: Режим на заштита за ботаничко значајни подрачја

Ограничувања:

Во ботаничко значајните подрачја и во нивната непосредна близина не се дозволени активности кои ги загрозуваат нивните обележја и вредности, заради кои се заштитени како природно наследство:

- менување на растителниот состав на подрачјето (отстранување или менување на вегетацијата);
- менување на водниот режим (времено или континуирано одземање или додавање вода);
- менување на составот на водата (промена на пХ, количеството на органски или неорганski материи);

- отстранување на земјата или каменитата подлога на водотеците, засипување, фрлање на отпаден материјал и т.н., менување на киселоста или алкалноста на почвата;
- ископување, берење, оштетуваат или кршење на растенијата, или уништување на вегетациските формации кои се предмет на заштита (наведени во описот на заштитеното подрачје);
- собирање на семиња и плодови на растенијата кои се предмет на заштита;
- други активности на постојниот локалитет кои имаат штетно влијание врз растенијата или вегетациските формации, кои се предмет на заштита (наведени во описот на заштитеното подрачје);
- изведување на мелиорациски или регулациски активности кои ќе имаат негативно влијание на потесното подрачје;
- загадување на површински или подземни води;
- загадување на воздухот со прашина и загадувачки супстанции.

По исклучок и по претходна согласност на субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје можно е:

- земање на примероци од природните богатства (растенија, нивните семиња или плодови) за научно-истражувачки и воспитно образовни цели.

Забелешка:

За спроведување на научно истражување во природата, на територијата на заштитено подрачје, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на заштита на природата издава дозвола, во соработка со субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје. Спроведувањето на научното истражување во природата на територијата на заштитено подрачје се врши по претходна најава до субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје.

Дозволено е:

- стопанско искористување на природните богатства, доколку истото не е во спротивност со примарните цели за заштита (косење, пасење, обработка на земја, шумско искористување и т.н.);
- лов, доколку не е во спротивност со примарните цели за заштита;
- риболов, доколку не е во спротивност со примарните цели за заштита;
- посета на локалитетот и фотографирање на растенијата, доколку истото не е во спротивност со примарните цели за заштита.

РЗ 7: Режим на заштита за зоолошки значајни подрачја

Ограничувања:

Во зоолошки значајните подрачја и во нивната непосредна близина не се дозволени активности кои ги загрозуваат нивните обележја и вредности, заради кои се заштитени како природно наследство:

- изведување на активности кои ќе предизвикаат промени во животните услови на потесното подрачје (отстранување на вегетација или промени во вегетациската структура, изведување на земјени работи, отстранување на

каменести или земјени подлоги, промени на нивото на површинските и подземните води, фрлање на отпад и друго);

- собирање, ловење на животни (возрасни примероци или нивните развојни форми);
- оштетување или уништување на гнезда или места каде што животните се размножуваат или здружуваат;
- изведување на активности кои предизвикуваат бучава и вибрации;
- вештачко осветлување на животните, нивните гнезда, живеалишта, засолништа и места каде што се хранат или размножуваат;
- други штетни влијанија на животните кои се предмет на заштита (наведени во описот на заштитеното подрачје);
- изведување на мелиорациски или регулациски активности кои ќе имаат негативно влијание на потесното подрачје;
- загадување на површинските и подземните води;
- загадување на воздухот со прашина и загадувачки супстанции.

По исклучок и по претходна согласност на субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје можно е:

- земање на примероци од природните богатства за научно-истражувачки и воспитно образовни цели.
- набљудување, фотографирање или снимање на животните.

Забелешка:

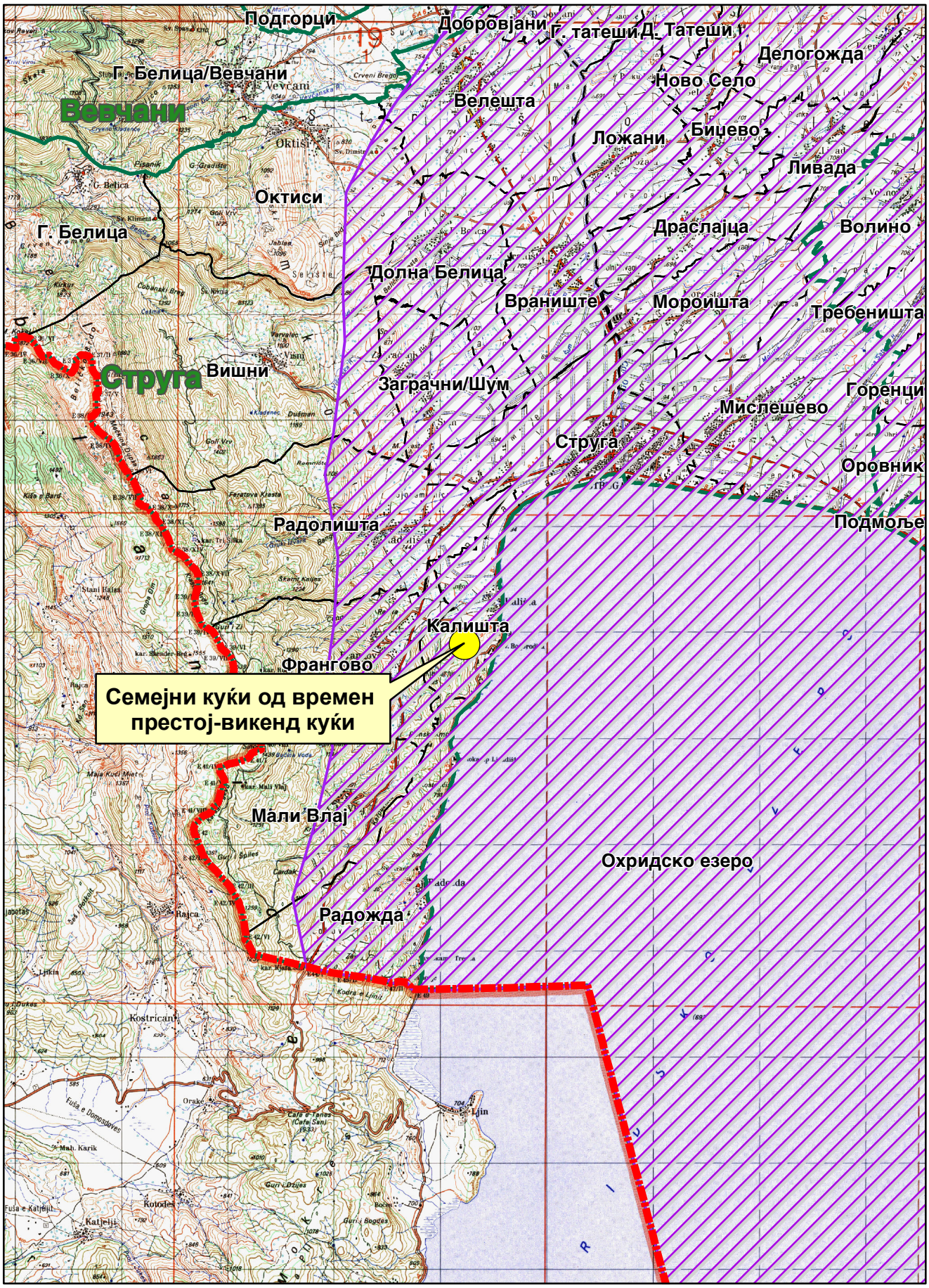
За спроведување на научно истражување во природата, на територијата на заштитено подрачје, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на заштита на природата издава дозвола, во соработка со субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје. Спроведувањето на научното истражување во природата на територијата на заштитено подрачје се врши по претходна најава до субјектот задолжен за управување со заштитеното подрачје.

Дозволено е:

- стопанско искористување на природните богатства на подрачјето, доколку истото не е во спротивност со примарните цели за заштита (косење, пасење, обработка на земја, шумско искористување и т.н.);
- лов, доколку не се однесува на видовите кои се предмет на заштита и доколку истото не е во спротивност со примарните цели за заштита;
- риболов, доколку не се однесува на видовите кои се предмет на заштита и доколку истото не е во спротивност со примарните цели за заштита.

При изработка на документацијата на предметниот простор со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата (Службен весник на Република Македонија, број 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16, 63/16, 113/18 и 151/21), Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското езеро (Службен весник на СРМ, број 45/77, 8/80, 51/88, 10/90 и 62/93), како и заштитните категории и

Светско природно и културно наследство во Охридскиот регион

Граница на УНЕСКО (согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион-Сл.в. на РМ, бр.75/2010)

режимите за заштита, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

При изработката на документацијата да се испита дали предметната локација се наоѓа во подрачје на значаен видов биодиверзитет и соодветно на добиените податоци да се превземат мерки за заштита.

Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10), Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (Службен весник на Република Северна Македонија, број 45/20), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Организација.

При изработка на предметната документација да се побара мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерство за култура, за утврдување на заштитната зона во која се наоѓа предметната локација и да се почитуваат одредбите од Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (заштитната зона, режими на заштита, мерки за заштита, дозволени односно забранети активности и други параметри релевантни за конкретниот опфат).

Доколку при изработка на документацијата на предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културното наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територијата на нашата држава, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија на економски, општествен и просторен развој, односно стратегија за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Националната установа Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј-Охрид за потребите на Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион, кој е разработка на Просторниот план на Република Македонија, изготви Заштитно конзерваторски основи за заштита на недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижното културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи, конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно постоечката законска регулатива, видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменични целини и културни предели.

Охридско-преспанското подрачје изобилува со исклучително богати слоеви од културно наследство, напластени од најдалечното минато, праисториски населби,споменици од античкиот и византискиот период,бројни цркви и манастири од средновековието, богатство на локални традиции,обичаи, архитектура и уметнички дела.

На просторот на Охридско - Преспанскиот регион вкупниот број на досега заштитени недвижни добра, односно добра со заштитен статус на културно наследство изнесува 237, од кои најголем број се објекти од старограднска архитектура 133.

Подрачјето на катастарската општина Калишта која е предмет на анализа припаѓа на Охридскиот регион и според Просторниот план на Охридско - Преспанскиот регион, врз база на заштитно-конзерваторски основи, утврдено е значајно културно наследство во кое регистрирани и евидентирани се следните недвижни споменици на културата:

КО Калишта:

- цркви и манастири регистрирани со решение:

1. Св. Атанас, с. Калишта, 14-15 век

2. Манастир Успение на Св. Богородица, с. Калишта 15 век

- незаштитени археолошки локалитети кои теба да се валоризираат :

1. *Археолошки локалитет "Калишта", с. Калишта, енеолит, населба;*
2. *Археолошки локалитет "Краста", с. Калишта, римско време, утврдување;*
3. *Археолошки локалитет "Лозја-Гузелица", с. Калишта, доцна антика, осамен објект;*
4. *Археолошки локалитет "Манастир Св. Богородица", с. Калишта, римско време,осамен наод;*
5. *Археолошки локалитет "Св. Никола", с. Калишта, среден век, црква и некропола;*

Анализираното подрачје, се наоѓа во непосредна близина на значајно културно наследство и локацијата според Просторниот план на Охридско - преспанскиот регион, се наоѓа во простор со културен предел и верски објекти каде треба да се почитуваат одредбите за заштита согласно законот.

Во Археолошката карта на Република Македонија[1], која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарските општини, евидентирани се следните археолошки локалитети:

КО Калишта- *Калишта*, населба од енеолитско време, *Краста,* утврдување од римско време, јужно од селото, на висок рид; *Лозја-Бузелица,* осамен објект од доцноантичко време, на западната страна од селото;*Манастир Св. Богородица,* осамен наод од римско време; *Св. Никола*, средновековна црква и некропола, на околу 500-800 m. јужно од селото откриена е еднокорабна црква, а окоу неа гробови градени од камени плочи.

Според Просторниот план на Р. Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се одреди точната позиција на утврдените локалитети со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во

[1] **МАНУ Скопје, 1996г.**

просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

Туризам и организација на туристички простори

Туризмот претставува отворена можност за учество на чинители кои имаат заеднички интереси и интеракциски односи. **Туризмот во Охридско-Преспанскиот регион претставува дејност од посебен интерес**.

Ваквиот приод подразбира дека општата интегративна заложба во креирањето на туристичкиот развој и организацијата на туристичките простори во рамките на Охридско-Преспанскиот регион ќе се темели и на усвоените просторни решенија во сферите кои се во непосредна врска со туристичкиот развој.

Појдовна основа на концептот за развој на туризмот и организација на туристичките простори претставува значењето на природното и антропогено наследство. Туризмот има битна улога во унапредувањето и витализацијата на просторните ресурси. Положбата на регионот ги отвора можностите во поглед на контактноста, транзитноста и поливалентноста. Важна појдовна основа е и недоволната застапеност на туристичките потенцијали на туристичкиот пазар, како и конјуктурата на туристичката посетеност.

Развојот на туризмот во овој регион се темели на природните и антропогените фактори кои во локациска смисла овозмозуваат издржана диференциација на посебни видови туризам и соодветни активности.

Овој регион е туристички најатрактивен во Р. Северна Македонија.

Сместувачките капацитети во првите пет години треба да го достигнат нивото од 1990 година. Тоа значи со годишен пораст од 3,5%, бројот на легла ќе изнесува 80.000.

Во рамките на туристичката регионализација на Република Северна Македонија, **Охридско-Преспанскиот регион е дефиниран како еден од 10-те туристички региони, кој е особено значаен поради тоа што има и меѓународно значење.**

Систематизацијата на туристичките просторни единици базирана на предложената регионализација во Просторниот план на Република Македонија е подетално разработена согласно просторната распределба на туристичките зони и локалитети. Со Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион утврдени се следните туристички зони: Зона Преспа, Зона Преспа II, Зона Дебарца, Зона Галичица, Зона Дримско-Глобочишка, Зона Јабланица, Зона Струга и Зона Охрид.

Предметната локација припаѓа во сите зони и е дел од простори коишто имаат меѓународно туристичко значење. Комплексната туристичка понуда на овој локалитет дава можности за развој на повеќе видови туризам како што се: езерски, риболовен, културно-наследствен и рурален туризам.

Туристичкиот развој подразбира зачувување на животната средина затоа што не е можен туристички развој во средина во која се нарушени односите во еко-системите.

Со оглед на тоа што поголем дел од туристичките локалитети просторно се сместени во крајбрежните појаси на езерата, активностите во нив треба да се усогласат со режимите и мерките за заштита кои се дефинирани за појасите од

300, 500 и 1000 метри оддалеченост од бреговата линија. Тие произлегуваат од определбите на националната, меѓународната регулатива, особено од **препораките на УНЕСКО**. Според тоа, уредувањето на овие простори треба да се базира на сеопфатно истражување и анализа и планските решенија со интегрирана стратешка оценка на влијанија, односно оценка на влијанија врз животната средина.

Туризмот мора да го заштитува просторот од другите некомплементарни активности со кои доаѓа во просторна колизија, но исто така и од самиот себе, за да го зачува основниот ресурс на кој го темели својот развој. Еден од најважните начини на контролирање на просторниот развој на туризмот е по пат на утврдување на носечкиот капацитет на туристичкиот простор.

Капацитетите на сместувачките капацитети на крајбрежјата на Регионот треба да се проектираат во рамките на 65 000 легла, а имајќи ги предвид капацитетите на плажите и другите просторни содржини, вкупниот број на легла треба да изнесува 80 000.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Согласно Просторниот план на Република Македонија, **предметната локација за условите за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи КО Калишта, Општина Струга се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства.** Тоа се простори кои во случај на војна би се нашле во зафатот на стратегиските насоки на нападот на агресорот. Истовремено тоа се насоки кои се совпаѓаат со природните комуникациски коридори во кои се сконцентрирани најразвиените физички структури и се со најгуста населеност. Оттука во случај на војна во овие простори може да се очекува висок степен на повредливост на физичките структури, луѓето и материјалните добра. Согласно со Законот за заштита и спасување, **задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување кои опфаќаат урбанистичко-технички и хуманитарни мерки.**

Согласно со Законот за заштита и спасување, **задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување кои опфаќаат урбанистичко-технички и хуманитарни мерки.**

Согласно Законот за заштита и спасување („Службен весник на Република Македонија" број 93/12 - пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18), мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат во процесот на планирање и уредување на просторот и проектирање и изградба на објектите, на начин кој го уредува Владата со подзаконски акт.

Засолнувањето опфаќа планирање, изградба, одржување и користење на јавните засолништа, одржување и користење на изградените засолништа и на другите заштитни објекти за заштита на населението, материјалните добра и културното наследство на Републиката. Јавните засолништа се планираат согласно со програмата на Владата за мерките за заштита и спасување и програмата на единиците на локалната самоуправа за мерките за заштита и спасување, а истите се вградени во урбанистичките планови.

Јавните засолништа според отпорноста се градат како засолништа за основна заштита, во согласност со техничките нормативи за изградба на јавни засолништа што ги донесува директорот на Дирекцијата.

Државата има обврска за изградба на јавни засолништа само во случај на исклучително загрозени објекти што ќе ги утврди Дирекцијата врз основа на геолошко- хидролошките и сеизмичките карактеристики на земјиштето и на капацитетот на задоволување на потребите за засолнување. Единиците на локалната самоуправа имаат обврска да градат јавни засолништа со кои ќе ги задоволат потребните капацитети за засолнување на луѓето, материјалните добра и културното наследство на своето подрачје.

Начинот на изградба на јавните засолништа и одржувањето и користењето на веќе изградените засолништа и други заштитни објекти и определување на потребниот број на засолнишни места со уредба ги уредува Владата.

Сеизмичките појави - земјотресите се доминантни природни непогоди во Државата, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата. Присутни се низ вековите, на десет сеизмички жаришта во земјата или во нејзината поблиска и поширока околина. Земјотресите со умерени магнитуди (M<6,0) можат да предизвикаат сериозни разурнувања, бидејќи традиционално градените објекти, особено во руралните средини, не можат да ги издржат овие земјотреси без значителни оштетувања. Историските податоци покажуваат дека силните земјотреси генерирани на територијата на државата се проследени и со појава на колатерални хазарди (ликвификација, одрони, свлечишта, пукнатини, раседници, померувања), со доминантни одрони и свлечишта, што уште повеќе ги зголемува негативните последици на земјотресите.

Во досегашниот просторен развој на Републиката, природните богатства, географските, морфолошките и другите погодности имале доминантно влијание врз изградбата и уредувањето на нејзината територија, без оглед на присутните сеизмички ризици. Тоа создава конфликтна ситуација во која најголемите градови, најголем број на населението, индустриските капацитети и најзначајните комуникации, како што се коридорите север - југ и исток - запад, се лоцирани во зоните со најголема сеизмичност (интензитет од VII – X степени на МКС -64).

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот се наоѓа во зона со **VIII степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.**

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно - правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природни катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата територија на државата, поради присутниот сеизмички хазард, како и изложеноста на други природни катастрофи. Со реализација на наведените приоритети се создаваат реални услови за успешна инженерска превенција и намалување на сеизмичкиот ризик на територијата на целата Држава, односно за

ефикасен менаџмент на ефектите и вонредните состојби предизвикани од силните сеизмички сили.

За успешно функционирање **на заштитата од природни и елементарни катастрофи** во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се преземат соодветни мерки за **заштита од пожари**, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случај на пожари.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, предметната локација во случај на пожар ќе ја опслужуваат противпожарни единици од **градот Струга.**

Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурацијата на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на водоводната мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материи;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите.

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

При појава на природни стихии, како што се **поплавите**, секое организирано општество превзема активни и пасивни мерки за организирана одбрана.

Појавата на **поплави** првенствено е поврзана со природните езера и хидрографската мрежа, но најчестиот вид на поплави и најголемата опасност од нив, сепак, доаѓа од поројните водотеци. Согласно со ова за донесување на брзи, исправни и ефикасни одлуки неопходно е да се располага со:

- однапред разработен план;
- сигурни информации за состојбата во загрозеното подрачје;
- сигурни прогностички информации за очекуваните состојби.

Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на **град, луњени ветрови и магли**.

Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од **техничко - технолошки катастрофи** е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на

инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина.

Потребна е доследна примена на основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;
- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;
- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.

Со примена на оваа методолошка постапка може де се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:

- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се заснова организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничко-технолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и поширокатa животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисла на ограничување на ефектите од емисија на опасни материи, или последици од пожар и експлозии.

При изработката на плановите од пониско ниво треба да се има предвид следното:

- Потребата од оформување на системот на евиденција и анализа на технолошките акциденти, компатибилен на системот MAPC на Европската унија, како база за евиденција на опасни материјали, присутни во технолошките постројки и можни причини на катастрофи.

- Потребата од предвидување на превентивни мерки од страна на стопанските субјекти за спречување на технолошки катастрофи, базирани врз анализата на однесувањето на исти или слични постројки.
- Изработка на соодветни планови и програми за заштита на населението и едукација и тренинг на персоналот во случај на евентуална техничка катастрофа.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

Во процесот за проценка на влијанието на плановите, стратегиите и програмите врз животната средина и врз здравјето на луѓето (Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина-СОВЖС), покрај проценката на влијанијата се предвидуваат и мерки кои имаат за цел заштита на животната средина од сите можни влијанија и тоа уште во процесот на планирање и донесување одлуки за одредени стратегии, планови и програми, т.е. плански документи. Преку навремено спроведување на постапката за СОВЖС се обезбедува идентификување на потенцијалните позитивни и негативни влијанија од реализацијата на планскиот документ врз животната средина, а исто така се дефинираат и алтернативи и можни мерки за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина.

СОВЖС се подготвува во согласност со националната легислатива и одредбите од друга релевантна меѓународна легислатива, која е инкорпорирана во националната, во форма на законски и подзаконски акти и Конвенции, кои се ратификувани од страна на РСМ со посебни закони.

Целта на СОВЖС постапката е да се процени дали планскиот документ е во согласност со поставените цели за животна средина на национално и меѓународно ниво. Целите на стратегиската оцена на влијанието врз животната средина се прикажани преку статусот на: населението, социо-економски развој, човековото здравје, воздухот, климатските промени, водата, почвата, природното и културното наследство и материјалните добра.

Најдобро е процесот на стратегиска оцена на влијанието на планскиот документ да се одвива паралелно со развојот на планскиот документ, со цел навремено да се земат во предвид целите на животната средина при дефинирање на целите на самиот плански документ.

Постапката за сратегиска оцена на влијанието врз животната средина се спроведува во неколку фази, од кои првата е ***Утврдување на потреба од спроведување на СОВЖС*** (дали планскиот документ ќе има значителни влијанија врз животната средина) согласно со Уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето. Оваа фаза претставува изготвување на Одлуката за спроведување или неспроведување на СОВЖС. Органот кој го подготвува планскиот документ е должен да донесе Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена во која се образложени причините за спроведувањето, односно не спроведувањето согласно

со критериумите врз основа на кои се определува дали еден плански документ би можел да има значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето.

Влијанијата, кои се претпоставува дека може да произлезат со имплементација на документацијата на предметниот простор, може да се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија, како и генерални мерки за заштита, намалување и ублажување на негативние влијанија се следните:

- Просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, во рамките на предметниот опфат, се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот, социо-економски развој.
- На просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга ќе има и негативни влијанија врз животната средина, посебно во фазата на градба на планираните објекти. Влијанијата што ќе се јават во фаза на градба (емисии на штетни материи во воздухот, можни штетни влијанија врз почвата (директни и индиректни), емисии на бучава, отпад и влијанија врз флората и фауната), ќе бидат локални и со ограничен временски рок.
- Влијанијата кои би можеле да се појават во фазата на експлоатација се нарушување на квалитетот на воздухот, водите и почвата како резултат на емисија на загадувачки материи, зголемени нивоа на бучава и вибрации и несоодветно управување со отпадот. Мерки за заштита од овие влијанија се наведени во секторските области: водостопанство и водостопанска инфраструктура, заштита на животната средина.
- Неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандардите за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.
- Предметниот простор нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови, радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.
- Предметниот простор со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство. Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион. Мерки и режими за заштита на просторот на кој се наоѓа предметната локација се наведени во секторската област: заштита на природно наследство.
- Во делот за заштита на културното наследство, културното наследство е наведено на ниво на катастарска општина, поради што при изработка на

документацијата потребно е да се утврди дали на предметната локација има културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото и да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива.

- Со имплементацијата на документацијата на предметниот простор не постои можност за појава на прекугранични влијанија, ниту во фазата на градба, ниту во фазата на експлоатација, поради доволната оддалеченост на планскиот опфат од границите на Државата.
- Мерки за ублажување на негативните влијанија од евенуални несреќи и хаварии се наведени во секторската област: Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи.

При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата на предметниот простор со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, задолжително да се земат во предвид претходно наведените забелешки, како и забелешките од секторските области опфатени со Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион кој е разработка на Просторниот план на Република Македонија.

Усогласување на планската документација со Просторниот план

Сите активности во просторот треба **да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата и "Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион",** како негова разработка, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- Државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- Енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- Градежните објекти важни за државата;
- Капацитетите за користење на природните ресурси;
- Намената и користењето на површините;
- Основите на долгорочната политика на урбанизација;
- Мрежата на големата инфраструктура.

Во однос на намената на површините, определбите на Просторниот план на Државата и Просторниот план на Регионот се:

- При изработка на урбанистичките планови на населбите, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво во рамките на постојните урбани опфати, а надвор од овие рамки за исклучително оправдани цели и потреби, на површини од послаби бонитетни класи (над IV категорија);
- Изградбата на викенд зони, стопански зони, земјоделски и други објекти со специфични намени да се насочува кон подрачја кои со планови и програми на општините ќе бидат определени за тие цели;
- Просторите во близина на пороите да се исклучуваат од зони за изградба на објекти и истите да се заштитуваат од можните излевања и наноси со предвидување на заштитни зелени површини.

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

- обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој;
- рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација;
- почитување на определбите за заштита на животната средина, природното и културното наследство;
- насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Условите за планирање на просторот се со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи на КП 723 КО Калишта, Општина Струга. Површината на планскиот опфат изнесува 0,57 ha.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Локацијата се наоѓа во границите на Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион. "Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион" кој што претставува разработка на "Просторниот план на Република Македонија", го донесе Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 11.02.2010 година.

Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10), Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (Службен весник на Република Северна Македонија, број 45/20), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Организација.

При изработка на документацијата за предметниот простор да се побара мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерство за култура, за утврдување на заштитната зона во која се наоѓа предметната локација и да се почитуваат одредбите од Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (заштитната зона, режими на заштита, мерки за заштита, дозволени односно забранети активности и други параметри релевантни за конкретниот опфат).

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско - Преспанскиот регион.

Економски основи на просторниот развој

- **Реализација на документацијата со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи КО Калишта, Општина Струга согласно предвидените намени, ќе биде во функција на поттикнување на развојот на туристичките активности. При тоа, да се имаат предвид определбите од "Просторниот план на Република Македонија" кои базираат на законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија врз животната средина.**

Користење и заштита на земјоделско земјиште

- Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Републиката е поделен во **6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони**. **Предметната локација припаѓа на Големоезерскиот реон поделен на 3 микрореони.**
- При изработка на предметната документација, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Водостопанство и водостопанска инфраструктура

- Заради значењето и важноста на Охридското Езеро, регистрирано како споменик на природата, секој субјект е должен во текот на своите активности да се однесува внимателно и рационално во користењето на водите, да го спречува нивното загадување и да избегнува активности кои може да предизвикаат појава на ризици и негативни ефекти за човековото здравје и животната средина.
- За квалитетно и долгорочно водоснабдување на објектот потребно е да се дефинираат заштитни зони околу изворникот и да се дефинира режим на заштита.
- Отпадните води од објектот да се испуштаат во колекторскиот систем за заштита на Охридското Езеро. Доколку не постојат услови за приклучување на колекторскиот систем отпадните води мора да бидат подложени на соодветен третман на пречистување пред да се испуштат во реципиентот.

Енергетика и енергетска инфраструктура

- **Локацијата наменета за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.**
- За новопредвидените корисници потребно е да се обезбеди сигурно и непрекинато снабдување со електрична енергија со напон кој ќе биде во дозволените граници.

Урбанизација и мрежа на населби

- Локацијата за која се наменети Условите за планирање на просторот се наоѓа во границите на планскиот опфат на "Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион" и се наоѓа во заштитеното подрачје на UNESCO заради што е неопходно при реализацијата на предвидената документација **за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга,** да се почитуваат и определбите и насоките на овој Регионален план

и за просторен развој кои се однесуваат на населбите согласно досие UNESCO.

Домување:

- Иницијативата **за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга,** ќе даде допринос кон трансформација на традиционалниот тип на домување преку проширување на неговата основна функција, внесување на нови вредности и изнаоѓање на нови можности за изградба и користење на станбениот фонд, повремено, во текот на годината, како и можости за вклучување во туристичката понуда.

Јавни функции:

- На предложениот простор наменет **за семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга,** нема препораки и обврски за организација на јавни функции (образование, здравство, социјала и спорт и рекреација), што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.

Сообраќајна инфраструктура

- **Според Просторниот план на Република Македонија автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:**

  А2 - (Граница со Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Ќафасан).
- **Релевантен регионален патен правец за предметната локација влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака:**

  Р1208 - (Охрид-врска со Р1301-Подмоље-врска со А3-Струга-Радожда).
- **При изработка на планската документација од аспект на безебедноста во Патниот сообраќај, да се почитуваат Законот за јавни патишта, законската регулатива во делот на "заштитната зона на патот" согласно Законот за јавни патишта, како и важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.**

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

- **Локацијата со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, нема конфликт со постојните и планирани радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.**
- Преку кабелските електронски комуникациски мрежи, на крајните корисници треба да им се обезбеди сигурен пренос на јавни електронски комуникациски услуги со задоволување на одредени општи и посебни услови за квалитет, во согласност со Законот за електронските комуникации и препораките за обезбедување на одредено ниво на квалитет на пренос.

Заштита на животната средина

- **Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.**
- Да се следи и контролира присуството на загадувачки материи во воздухот со цел да се одржи квалитетот на воздухот во граници на дозволените нивоа на емисии.
- Отпадните води треба да бидат приклучени на колекторот за заштита на Охридското Езеро, но доколку не постојат услови за приклучување на колекторскиот систем да се предвидат соодветни технички зафати за пречистување на отпадните води.
- Да се контролира квалитетот на пречистените отпадни води пред испуштање во најблискиот реципиент, со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со пропишаните гранични вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот.
- Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности.
- Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените работи и ископувања и нивно покривање со вегетација.
- Уредување на просторот со заштитно и украсно зеленило. При изборот на вегетацијата да се даде приоритет на видовите (автохтони) со висок биоакумулативен капацитет за загадувачки материи.
- Да се преземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.
- Организирано управување со отпадот со цел да се минимизира негативното влијание врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.
- Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.
- Да се избегне губење, модификација и фрагментација на живеалиштата на значајни видови и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите.
- При изработка на предметната документација да се имплементираат плански мерки за заштита на биодиверзитетот.
- Да се изведуваат енергетски ефикасни објекти.

Заштита на природно наследство

- **Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство но се наоѓа во близина на заштитен Споменик на природата Охридско Езеро.**
- **При изработка на документацијата на предметниот простор со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата (Службен весник на Република Македонија, број 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16, 63/16, 113/18 и 151/21), Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското езеро (Службен весник на СРМ, број 45/77, 8/80, 51/88, 10/90 и 62/93), како и заштитните категории и режимите за заштита, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.**
- **Предметната локација се наоѓа во опфат на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион (Службен весник на Република Македонија, број 75/10), Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (Службен весник на Република Северна Македонија, број 45/20), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Организација.**
- **При изработка на документацијата за предметниот простор да се побара мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерство за култура, за утврдување на заштитната зона во која се наоѓа предметната локација и да се почитуваат одредбите од Планот за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот регион (заштитната зона, режими на заштита, мерки за заштита, дозволени односно забранети активности и други параметри релевантни за конкретниот опфат).**
- Доколку при изработка на документацијата на предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културното наследство

- Согласно податоците од Заштитно конзерваторски основи за заштита на недвижното културно наследство изработени од Националната установа

Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј-Охрид и Археолошката карта на Република Македонија[2] на подрачјето на катастарската општина Калишта има регистрирани и евидентирани недвижни споменици на културата и археолошки локалитети.

- При изработка на планска документација од пониско ниво да се утврди точната локација на евидентираното и регистрираното културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото.
- Доколку при изведување на земјаните работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива (Закон за заштита културното наследство - „Службен весник на Република Македонија" број 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

Туризам и организација на туристички простори

- Во рамките на туристичката регионализација на РС Македонија, **Охридско-Преспанскиот регион** е дефиниран како еден од 10-те туристички региони, кој е особено значаен поради тоа што има и **меѓународен карактер**.
- **Предметната локација припаѓа во сите зони и е дел од простори коишто имаат меѓународно туристичко значење. Комплексната туристичка понуда на овој локалитет дава можности за развој на повеќе видови туризам како што се: езерски, риболовен, културно-наследствен и рурален туризам.**
- **Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој**

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

- **Локацијата за условите за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи КО Калишта, Општина Струга, се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства.** Според тоа во согласност со Законот за заштита и спасување, задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.
- Задолжителна примена на мерки за заштита од пожар.
- **Анализираниот простор се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до VIII степени по МКС**, што наметнува задолжителна примена на нормативно- правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и

[2] **МАНУ Скопје, 1996г.**

барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

- **При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата на предметниот простор со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи, КО Калишта, Општина Струга, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион кој е разработка на Просторниот план на Република Македонија.**
-

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
-разработка-
ПРОСТОРЕН ПЛАН НА ОХРИДСКО-ПРЕСПАНСКИОТ РЕГИОН
2005-2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Користење на земјиштето

Карта: A2110819

Легенда:

- граница на општ
- река
- природно езеро и акумулација

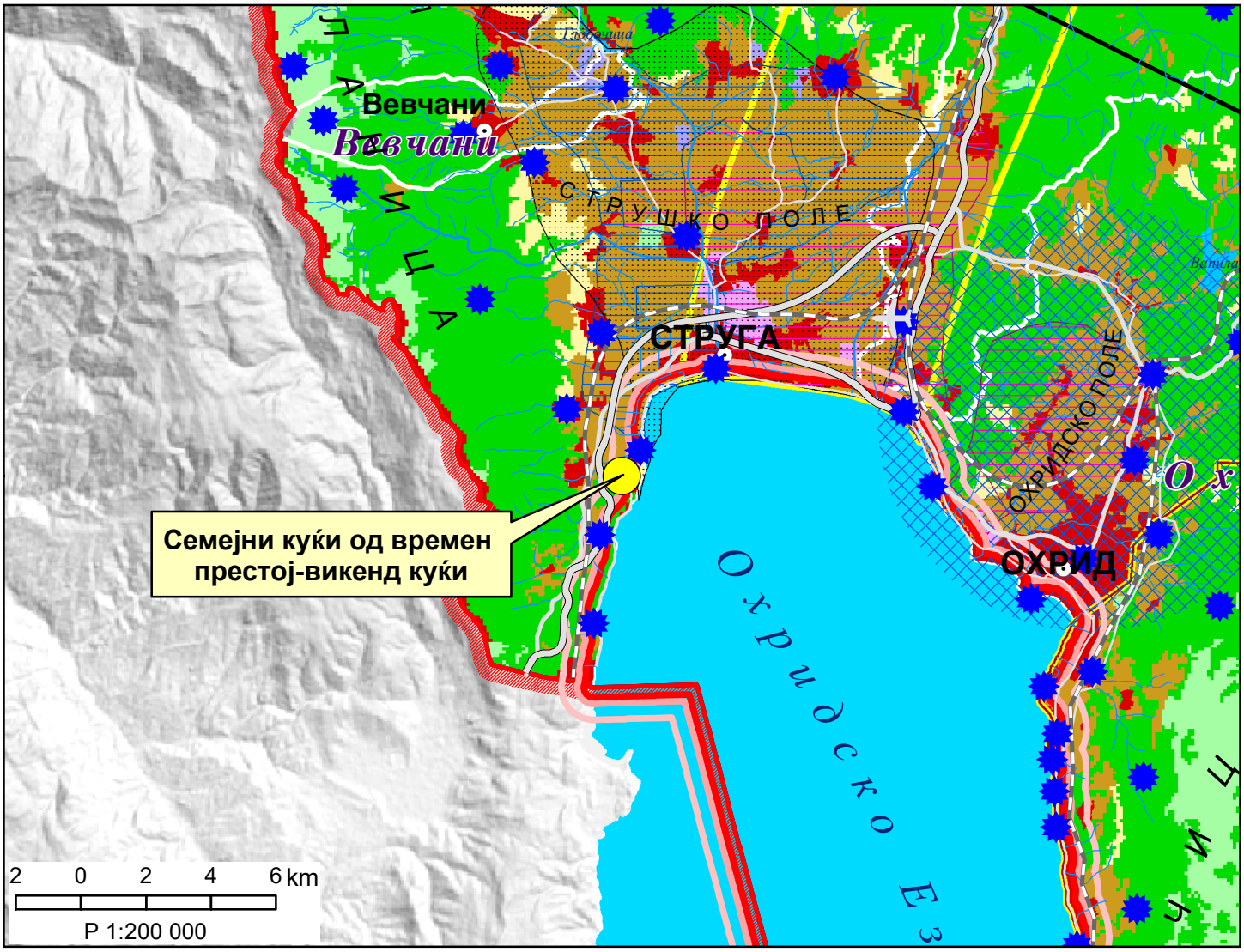
Заштитни зони

- 300 метри
- 500 метри
- 1000 метри

- шума и шумско земјиште
- ливада
- пасиште
- земјоделско земјиште
- овоштарник
- лозје
- непродуктивно земјиште

- национален парк
- Преспа парк
- подрачје на UNESCO
- туристички локалитет
- туристички простор од меѓународно значење
- зона за експлоатација на минерали
- наводнувана површина
- наводнувана површина по 2020 г.

- транзитен коридор
- аеродром
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железница

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
-разработка-
ПРОСТОРЕН ПЛАН НА ОХРИДСКО-ПРЕСПАНСКИОТ РЕГИОН
2005-2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта: A2110820

Легенда:

- центар на мезорегион со специфични функции
- центар на микрорегион
- центар на просторно-функционална единица
- рурален општински центар
- граница на опфат
- општинска граница
- меѓусебни врски во системот на центри
- 2 — просторно функционални единици

Оски на развој

- јужна
- северна

Култура

- библиотека
- дом на култура
- музеј
- други културни манифестации

Здравство

- примарна здравствена заштита
- H — секундарна здравствена заштита

Образование

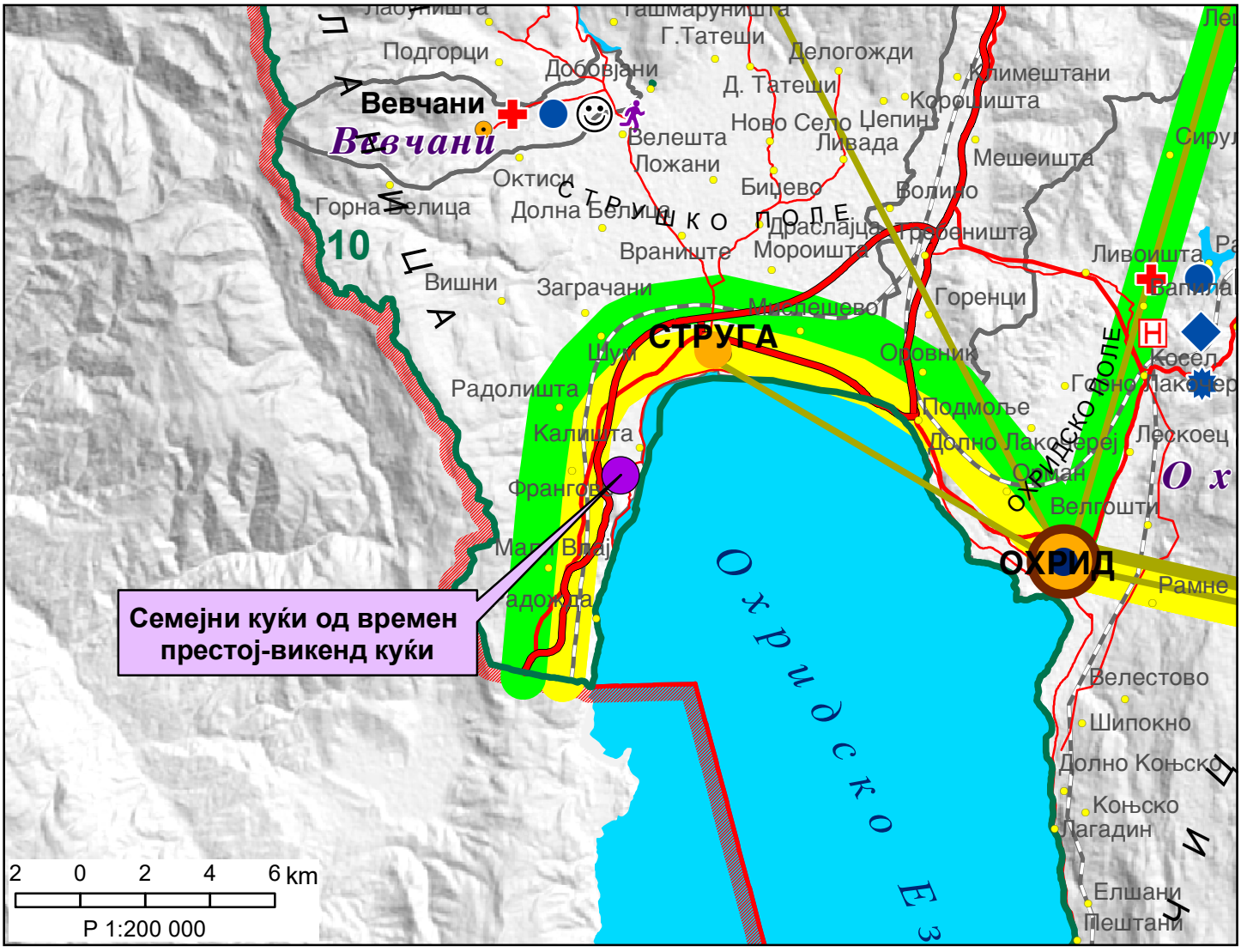
- основно
- средно
- високо

Социјална заштита

- дом
- детска градинка

Физичка култура

- објект на физичко воспитување во воспитно образовна институција
- објект за спорт и рекреација

Семејни куќи од времен престој-викенд куќи

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
-разработка-
ПРОСТОРЕН ПЛАН НА ОХРИДСКО-ПРЕСПАНСКИОТ РЕГИОН
2005-2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

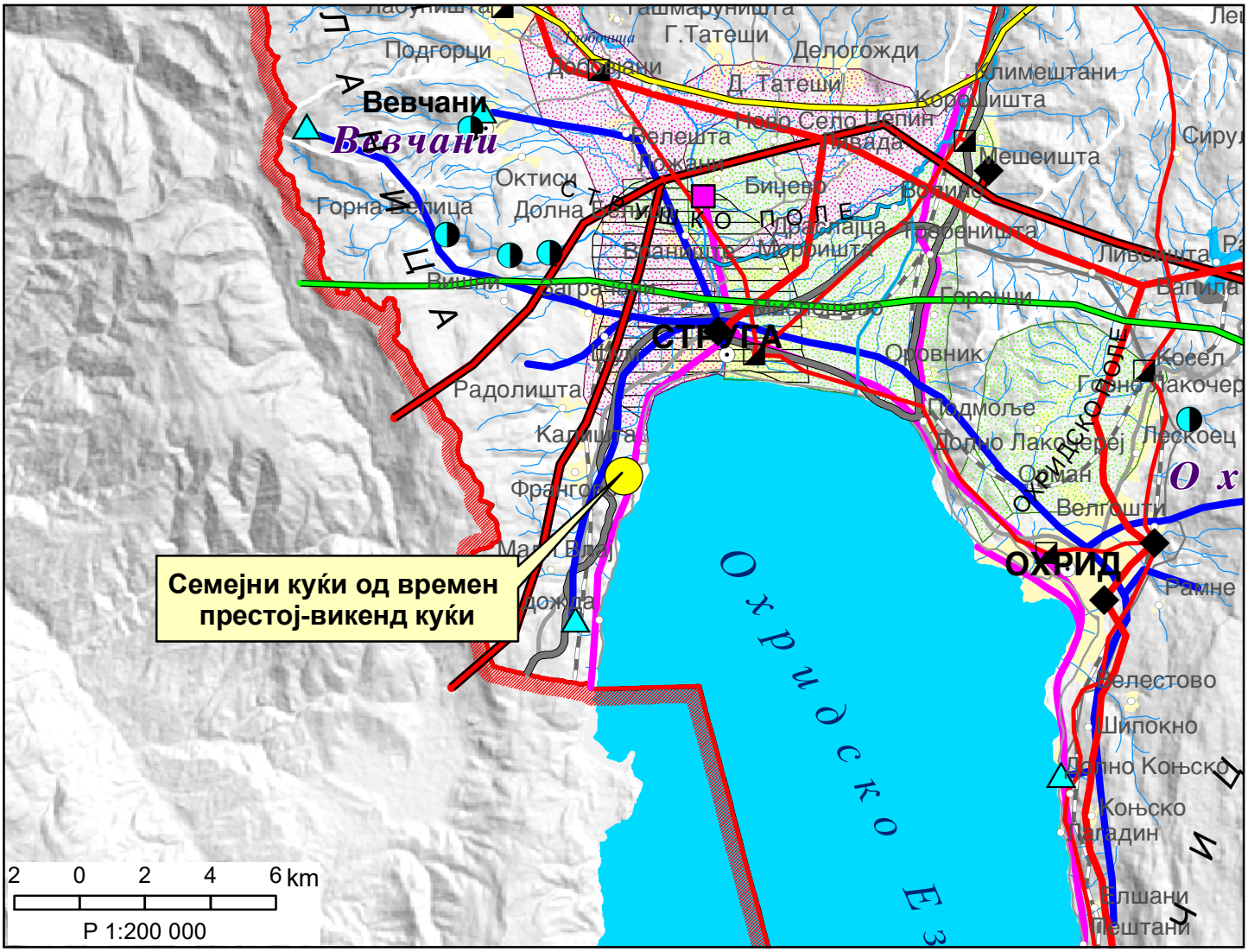
Синтезни карти

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта: A2110821

Легенда:

- граница на опфат
- општинска граница
- автопат
- магистрален пат
- регионален пат
- железница
- природно езеро
- река
- старо корито-р.Сатеска
- водостопанско подрачје
- изворište
- водоводен систем
- канализационен систем
- пречистителна станица
- одводнувана површина
- наводнувана површина
- наводнувана површина по 2020
- брана
- акумулација
- акумулација по 2020
- хидроелектрана
- мала хидроелектрана
- рудник
- трафостаница 400 kV
- трафостаница 110 kV
- трафостаница 35 kV
- далновод 400 kV
- далновод 110 kV
- далновод 35 kV
- гасоводен систем
- нафтовод АМБО

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
-разработка-
ПРОСТОРЕН ПЛАН НА ОХРИДСКО-ПРЕСПАНСКИОТ РЕГИОН
2005-2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

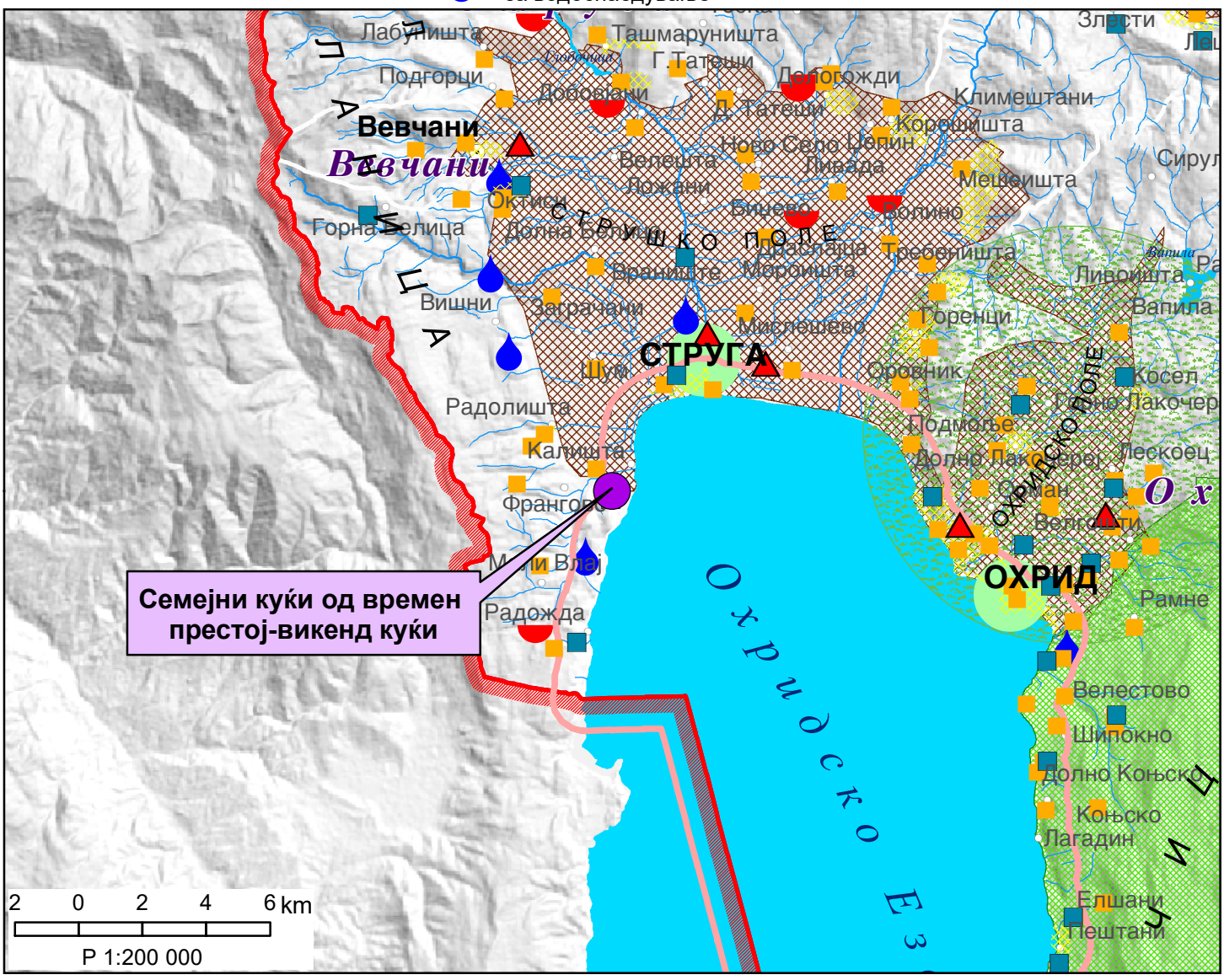
Карта: A2110822

Легенда:

- граница на опфат
- општинска граница
- река
- природно езеро и акумулација
- рекултивација на деградиран простор
- интегрирано спречување и контрола на загадување
- регион за управување со животната средина
- заштита на простор со природни вредности
- заштита на земјоделско земјиште
- природен коридор
- заштитна крајбрежна зона
- Преспа парк
- заштитни зони на извори за водоснабдување

Културно наследство

- целина
- Унеско
- поединечен споменик
- заштитена археологија
- простор со режим на заштита

ДОБИЕНО МИСЛЕЊЕ ОД МЖСПП

NEW VISION ltd.

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ, АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ И ИНЖИНЕРИНГ

Лиценца : бр. 0084 - урбанистичко планирање * Лиценца : бр. П.298/А – проектирање А

Охрид, 25.11.2024 03 – 119 од 25.11.2024

До : **Министерство за животна средина и просторно планирање**
Сектор за просторно планирање.
Г-ѓа Дајана Марковска Ристеска, раководител на одделение

Предмет : **Барање на дополнително Мислење**
Ваше Мислење бр. 15- 5380/2 од 06.11.2024

Почитувани,

Њу Вижен доо Охрид, како изработувач на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за формирање на Градежна парцела на КП 723 во КО Калишта, Општина Струга за изградба на комплекс од семејни куќи за времен престој – викенд куќи (намена А4.3) е во недоразбирање со Општина Струга во врска со толкување на можните намени за планираните градби во рамките на градежната парцела за која се изработени и одобрени Услови за планирање на просторот. За истиот проблем веќе побаравме Ваше Мислење (допис испратен преку Општина Струга бр. 10-2681/2 од 27.07.2024.и деновиве добивме Ваше Мислење бр. 15- 5380/2 од 06.11.2024).

Во Врска со добиеното Ваше **Мислење бр. 15- 5380/2 од 06.11.2024**, Ве молиме да ни дадете дополнително прецизирање на можностите за планирање на намените на градбите во рамските на проектниот опфат – градежната парцела.

За изработка на оваа задача од Агенцијата за планирање на просторот изработен е Елаборат за Услови за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој – викенд куќи на КП 723 КО Калишта, Општина Струга со Техн, бр.Y23923 од јуни 2023 г., а од Министерството за животна средина и просторно планирање издадено е Решение со арх. бр. УП1 -15 1354/2023 г. од 20.06.2023 г.

Прашањето за допрецизирање се однесува на можноста за дополнување на содржинте на комплексот, покрај градбите со намена А4.3 - семејни куќи за времен престој – викенд куќи и со други градби од класата на намена "А" "Градби за домување и престој на луѓе" кои носат хотелско – угостителски карактер (ресторан базен, детско игралиште и сл." а со што градежната парцека ќе се оформи како туристички комплекс **- мотел "А4.2"**

Од Агенцијата за планирање ни ја потврдија можноста но препорачаа и да се обратиме за Мислење до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање.

Во таа смисла, заради дополнителна сигурност во понатамошната доработка на задачата Ве молиме да ни потврдите **дека дадената намена во Условите за планирање А4.3 - семејни куќи за времен престој – викенд куќи може да се прошири (модифицира) и со други наменски содржини кои се компатибилни на основната намена, односно комплексот од семејни куќи А4.3 може да се преименова (пренамени) во изградба на мотел "А4.2" без да се води нова постапка за издавање на Услови за планирање.**

Со почит,

Георги Хаџиев, арх. планер
078 924 282

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
Министерство за животна средина и просторно планирање
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor
Бр. - Nr 11-5380/4
11.12.2024 год. - viti
Скопје / Shkup

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
SEKTORI I PLANIFIKIMIT HAPËSINOR

Арх.бр./Nr. Arkivi. 15-5380/4

Дата/Data: 11-12-2024

До: **ТД "НЈУ ВИЖЕН" доо Охрид**
ул. "цар Самуил" бр. 84
6000 Охрид

ПРЕДМЕТ: Дополна на Мислење
бр. 15-5380/2 од 06.11.2024

Drejtuar: TD "NJË VIZION" Shpk Ohër
Rr. "Car Samuil" nr. 84
6000 Ohër

Lënda: Plotësim i Mendimit
Nr. 15-5380/2 datë 06.11.2024

Почитувани,

Во врска Ваше барање со бр. 03-119 од 25.11.2024 година, доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање под бр. 15-5380/3 од 26.11.2024 година, за допрецизирање на Мислење бр. 15-5380/2 од 06.11.2024 год. за издадените Услови за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој - викенд куќи (намена А4.3) на КП 723, КО Калиште, Општина Струга со Решение бр. УП1-15 1354/2023 од 20.06.2023 год., врз основа на Елаборат бр. Y23923, дали можат да се користат за изработка на документација со намена А4.2-Мотел за исти плански опфат, идентичен со горе споменатиот.

Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање ги разгледа списите во предметот и констатира дека, согласно член 42 став 4 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32/20, 111/23 и 171/24), кој гласи: „..... За ист плански опфат за кој веќе биле издадени услови за планирање на просторот, доколку донесувачот ги измени целите и наменската употреба на земјиштето во планската, односно проектната програма за урбанистичките планови, односно урбанистичките проекти од ставот (1) на овој член во однос на претходната, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање издава потврда за важноста на издадените Услови за планирање на просторот додека е во сила Просторниот план врз основа на кој се издадени истите."

Të nderuar,

Në lidhje me kërkesën tuaj me nr. 03-119 datë 25.11.2024, dorëzuar në Ministrinë e mjedisit jetësor dhe planifikimit hapësinor – Sektori për planifikim hapësinor me nr. 15-5380/3 datë 26.11.2024, për sqarimin e mëtejshëm të Mendimit nr. 15-5380/2 datë 06.11.2024 për Kushtet e lëshuara për planifikimin e hapësirës me destinim shtëpi familjare për qëndrim të përkohshëm – shtëpi fundjave (destinim A4.3) në PK 723, KK Kalishtë, Komuna e Strugës, të miratuara me Aktvendimin nr. UP1-15 1354/2023 datë 20.06.2023, bazuar në Elaboratin nr. Y23923, dhe nëse ato kushte mund të përdoren për hartimin e dokumentacionit me destinim A4.2 – Motel për të njëjtën hapësirë planifikimi, identike me atë të përmendur më lart.

Ministria e mjedisit jetësor dhe planifikimit hapësinor – Sektori për planifikim hapësinor pas shqyrtimit të dokumentacionit, konstatoi se, në përputhje me nenin 42 paragrafi 4 të Ligjit për planifikimin urbanistik ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 32/20, 111/23 dhe 171/24), përcaktohet: „..... Për të njëjtën hapësirë planifikimi për të cilën tashmë janë lëshuar kushte për planifikim hapësinor, nëse hartuesi ndryshon objektivat dhe përdorimin funksional të tokës në programin planifikues ose projektues për planet urbanistike, përkatësisht projektet urbanistike të paragrafit (1) të këtij neni, në krahasim me ato të mëparshme, organi shtetëror kompetent për çështjet e planifikimit hapësinor lëshon një konfirmim për vlefshmërinë e Kushteve të lëshuara për planifikim hapësinor, për aq kohë sa është në fuqi Plani Hapësinor mbi bazën e të cilit ato janë lëshuar."

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
SEKTORI I PLANIFIKIMIT HAPËSINOR

Во контекст на понапред кажаното, Ве известуваме дека согласно член 42 став 5 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32/20 и 111/23), кој гласи: „ ..... услови за планирање на просторот не се издаваат кога во сила е истиот Просторен план на Република Северна Македонија според кој претходно се издадени Услови за планирање на просторот за истиот плански опфат."

За таа цел, Ве известуваме дека за тој опфат, за кој веќе е издадено Решение бр. УП1-15 1354/2023 од 20.06.2023 год. за Услови за планирање на просторот со намена семејни куќи од времен престој-викенд куќи (намена А4.3) на КП 723, КО Калиште, Општина Струга, **важат и истите можат да се користат**, се додека е на сила истиот Просторен план на Република Македонија.

Со почит,

Në këtë kontekst, ju njoftojmë se, në përputhje me nenin 42 paragrafi 5, të Ligjit për Planifikimin Urbanistik ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 32/20 dhe 111/23), përcaktohet: „..... kushtet për planifikimin e hapësirës nuk lëshohen kur është në fuqi i njëjti Plan hapësinor i Republikës së Maqedonisë së Veriut sipas të cilit më parë janë lëshuar Kushte për planifikimit hapësinor për të njëjtën hapësirë planifikimi."

Për këtë arsye, ju njoftojmë se për hapësirën përkatëse, për të cilën tashmë është lëshuar Aktvendimi nr. UP1-15 1354/2023 datë 20.06.2023 për Kushtet e planifikimit hapësinor me destinim shtëpi familjare për qëndrim të përkohshëm - shtëpi fundjave (destinim A4.3) në PK 723, KK Kalishtë, Komuna e Strugës, **këto kushte kushte mbeten në fuqi dhe mund të përdoren** për aq kohë sa është në fuqi i njëjti Plan hapësinor i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Me respekt,

Република Северна Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање Скопје
Republika e Maqedonisë së Veriut Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor Shkup

МИНИСТЕР/ MINISTËR
Izet Mexhiti

Изработил/Përpiloi: Дајана Марковска Ристеска, помошник раководител на сектор/ndihmës udhëheqës i sektorit
Контролирал/Kontrolloi: Nebi Rexhepi, раководител на сектор/udhëheqes sektori

Одобрил/Miratoi:Resmi Ejupi/Ресми Ејупи, Државен секретат/Sekretar shtetëror
Согласен / Me pëlqim të: Недим Рама/Nedim Rama, посебен советник на Кабинет на министер/këshilltar i posaçëm i kabinetit të ministrit
Хусамед Агушовски/Husamed Agushovski, посебен советник на Кабинет на министер/këshilltar i posaçëm i kabinetit të ministrit

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk